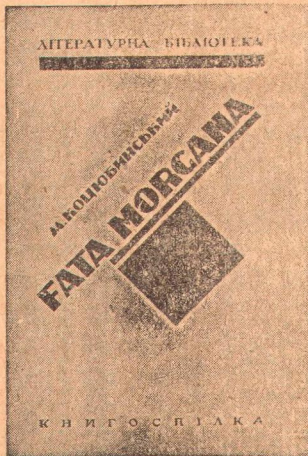

КЛАСИЧНУ ХУДОЖНЮ ЛІТЕРАТУРУ УКРАЇНСЬКИХ ТА СВІТОВИХ ПИСЬМЕННИКІВ МАСАМ ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ ТА СВІТОВИХ ПИСЬМЕННИКІВ

Леся Українка.—Повне видання творів. За загальною редакцією Б. Якубського. Збірка складається з 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Все видання вийде протягом 1929 р. Передбачається випустити додатково ще 2 томи):
Ціна за 10 томів без палітурок—15 крб. 30 коп. В 10 міткалевих палітурках—21 крб. Завдаток—3 крб.

М. Кодюбинський.—Повне видання творів. Редакція тексту Ан. Лебедя. 7 томів. Вийшло з друку 2 томи. Все видання вийде протягом 1929 р. Ціна орієнтаційна: без палітурок—13 крб. В 7 міткалевих палітурках—16 крб. 50 коп. Завдаток—1 крб. 50 коп.

Іван Франко.—Повне видання творів. За редакцією С. Пилипенка та Івана Лизанівського. 29 томів. Вийшло з друку 24 томи. Решта вийде протягом 1929 р. Ціна 34 крб., а в 15 міткалевих палітурках—41 крб. 50 коп. Завдаток—5 крб.

В. Винниченко.—Повне видання творів 22 томи. Все видання вийшло з друку.
Ціна 21 крб., а в 10 міткалевих палітурках—26 крб. Завдаток—3 крб.

Б. Грінченко.—Повне видання творів. За редакцією Марії Грінченкової. 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Решта вийде протягом 1929 р. Ціна 9 крб., а в 5 міткалевих палітурках—11 крб. 50 к. Завдаток 1 крб. 50 к.

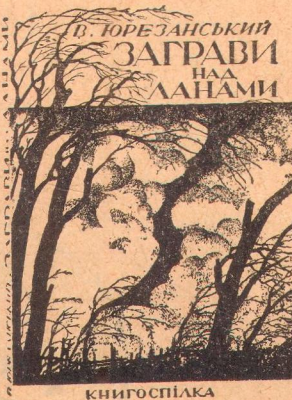
М. Гоголь.—Збірка вибраних творів. За редакцією І. Лакізи та П. Филиповича. Стилістична редакція А. Ніковського. 5 томів. Все видання вийде з друку 1929—30 року. Ціна орієнтаційна—10 крб. В 5 міткалевих палітур.—12 крб. 50 к. Завд.—1 крб. 50 к.

Бібліотека сучасного українського письменства.—Серія I—21 том. Все видання вийшло з друку. Ціна 9 крб., в 5 міткалевих палітурках по декілька книжок—11 крб. 50 к.

Завдаток 1 крб. 35 коп.
Серія II—22 том. Все видання вийшло з друку.
Ц. 11 крб., 60 к. а в міткалевих палітурках по декілька книжок 14 крб. 60 к. Завдаток—1 крб. 75 коп.

Літературна бібліотека.—Серія I—16 томів. Все видання вийшло з друку.

Ціна 16 крб., в 8 міткалевих палітурках по 2 томи—20 крб. Завдаток—2 крб. 50 коп.

Серія II—13 томів. Все видання вийшло з друку. Ціна 14 крб. В 7 міткалевих палітурках по 2 т. 17 крб. 50 коп. Завдаток—2 крб.

Комплект театральних п'єс.—Серія I—23 книжки. Все видання вийшло з друку.

Ціна 7 крб. 30 коп., в 4 міткалевих палітурках по декілька книжок—9 крб. 30 коп.

Серія II—19 книжок. Все видання вийшло з друку.

Ціна 9 крб., в 5 міткалевих палітурках по декілька книжок—11 крб. 50 коп.

Завдаток—1 крб. 35 коп.

Бібліотека світового письменства—11 томів. Все видання вийшло з друку.

Ціна 13 крб. 75 коп., в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок—15 крб. 75 коп. Завдаток—2 крб. 10 коп.

Гі-де-Мопасан.—Повне видання творів. За загальною редакцією проф. С. Савченка. 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Все видання вийде протягом 1929 року.

Ціна в палітурках 19 крб.

Завдаток—3 крб.

Герберт Велз (Уельс).—Збірка вибраних творів. За редакцією проф. Калиновича 6 томів.

Все видання вийде протягом 1929—30 року.

Ціна орієнтаційна: 10 крб. В 6 міткалевих палітурках 13 крб. Завдаток—1 крб. 50 коп.

Бібліотека дитячої літератури—(Оповідання для дітей).

Серія I—25 книжок.

Всі книжки вийшли з друку.

Ціна без палітурок 2 крб. 10 коп., в 2 палітурках—3 крб. 10 коп.

Завдаток—35 коп.

Сер. II. Молодшого віку—34 книжки. Всі книжки вийшли з друку.

Ціна 11 крб., в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок—14 крб. Завдаток—1 крб. 65 коп.

Шкільна бібліотека молоді—30 книжок. Всі книжки вийшли з друку.

Ціна 11 крб. 56 коп., в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок 14 крб. 50 коп.

Завдаток—1 крб. 75 коп.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

При передплаті дається завдаток: на решту вартості робиться накладна платня при надсилці книжок. З бажання передплатників накладна платня може бути одноразова на все видання, яке вийшло з друку, або на декілька томів. Остаточний розрахунок робиться при надсилці останнього тому. При замовленнях зазначити, чи надіслати книжки в палітурках та по скільки томів. Пересилка коштом передплатника.

При замовленні безпосередньо в Головній Конторі „Вісті“ передплатники газети „Вісті“ або журналу „Всесвіт“ одержують 10% знижки з суми, на яку буде зроблено передплату, на вищезазначені твори, в разі надсилки свого адресного ярлика, або № замовлення.

Ті, що не передплачують газету „Вісті“ або журналу „Всесвіт“ при замовленні безпосередньо в Головній К-рі „Вісті“, одержують **БЕЗПЛАТНО** газету, або журнал, в залежності від їх побажання, на всю суму завдатку.

Передплату приймає Головна К-ра—Харків, вул. К. Лібкнехта № 11, та всі філії **ВИДАВНИЦТВА ГАЗЕТИ „ВІСТІ ВУЦВК“**.

РІК ВИДАННЯ V

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

№ 34
1-го вересня
1929 року

ВСЕСВІТ

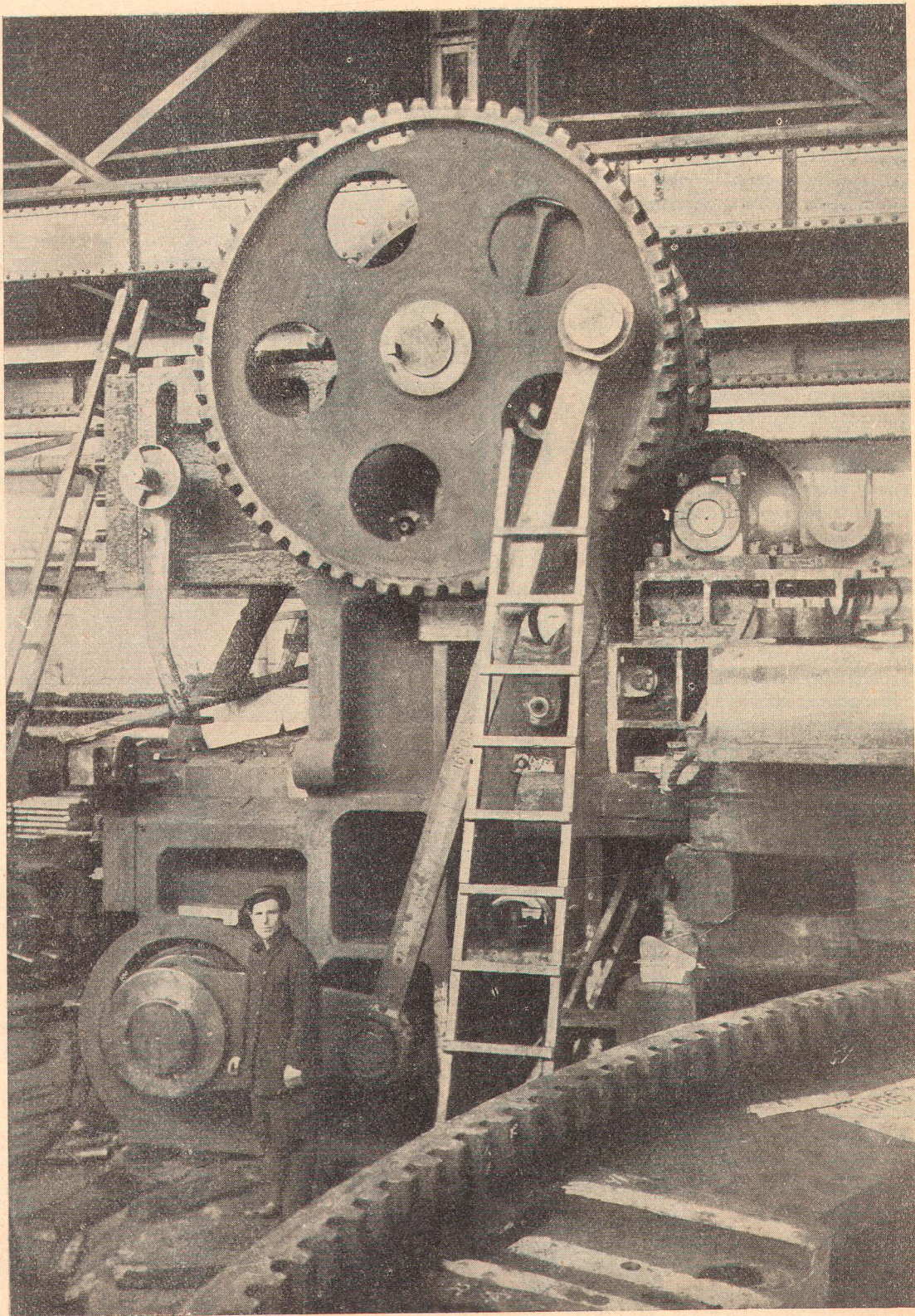
ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта, № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

БУДУЄМО
МАШИНИ
ДЛЯ ВИРОБ-
НИЦТВА МА-
ШИН

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА

Один з останніх ви-
робів Краматорсько-
го машино-будівель-
ного заводу на Дон-
басі: Ножиці, щоб
різати залізо в га-
рячому стані

УГОДА НА РАДБУДІВНИЦТВО

Мак Берн

Хвиля соціалістичного змагання охопила всі безмежні простори Радянського Союзу. Робітники і службовці, селяни й червоноармійці, студенти й учні—все свідоме трудяще населення Радянського Союзу складає поміж себе угоди на соціалістичне змагання щодо підвищення якості роботи, наближення до мас, заощадження державних коштів, підсилення труддисципліни і т. ін. і т. ін.

Адже ж величезне завдання соціалістичного змагання—допомога будувати соціалізм у темпі, передбаченому п'ятирічною розвинутою народнього господарства Радянського Союзу. Не дивно тому, що кожна нова угода про соціалістичне змагання, чи то між установами, чи між культурними закладами—нова заповідь того, що п'ятирічку буде здійснено. Спільними зусиллями, напруженням всіх сил робітників, селян і службовців—всіх хто працює на користь соціалістичного будівництва і дбає про країну диктатури пролетаріату!

Колектив співробітників ВУЦВК підписав угоду про соціалістичне змагання з колективом співробітників ЦВК РСФРР. Чому ця угода має особливе значіння? Чому на ній ми зупиняємо свою увагу між безліччю інших угод про соціалістичне змагання?

Тому, що склали угоду про соціалістичне змагання колективи робітників найвищих органів радянської влади, диктатури пролетаріату двох найбільших Республік Радянського Союзу. Тому, що від чіткості, точної плановості, високої якості і класової свідомості в роботі кожного співробітника цих колективів, кожної ланки радянського апарату залежить здійснення величезних завдань, що покладені зараз на радпарат, а особливо великі й відповідальні завдання стоять перед апаратом найвищих органів диктатури пролетаріату.

В урочистій обстановці, в сесійній залі ВУЦВК, відбулося підписання угоди про соціалістичне змагання. Сюди прибула делегація від колективу співробітників ЦВК РСФРР, що їй доручено підписати угоду. І коли вони, разом з уповноваженими представниками колективу співробітників ВУЦВК підписали угоду, бурхливими оплесками вибухнула зала. Бо кожен робітник ВУЦВК усвідомив свою відповідальність за виконання угоди.

Пункти угоди—програму соціалістичного змагання, власне кажучи, в черговими питаннями радянського будівництва, що їх висунула на порядок денний компартія

і радянська влада. Встановлення найбільшої чіткості й плановості в роботі, облік досвіду і ініціативи місць, якнайшвидше і найуважніше пророблення питань радянського будівництва, найкраще обслуговування периферії—суть деякі з пунктів підписаної угоди.

А поруч цих—сила інших: найкраща підготовка, облік досвіду і аналіза виборчої кампанії, питання районування, найкраще обслуговування національних меншостей, практичне здійснення закону про рівноправність мов у радянських і громадських організаціях нацменрайонів.

По лінії центральної адміністративно-територіальної комісії, ЦК Нацмен, Секретаріату прийомної—всіх відділів найвищих органів радянської влади накреслено завдання, що їх слід виконати в рік чинності угоди.

Фото Д. Рибальчика

Представник колективу співробітників Ц. В. К. РСФРР тов. Окопов вітає збори

І, ми вже зазначили вище,—програма-угода соціалістичного змагання охоплює всі чергові питання радянського будівництва, гостро підкреслюючи потребу підвищити якість роботи, краще обслуговувати місцевості, зв'язатися з масами.

На урочистих зборах з приводу підписання угоди виступали представники колективу ВУЦВК, прибули делегати колективу ЦВК РСФРР, молоді, піонерів, профсоюзу.

Вони підкреслювали, що підписання угоди не є формальний акт, а справа величезної ваги, бо примушує всіх робітників найвищих органів радянської влади Угорщини і Росії напружити всі сили, щоб здійснити програм-угоду про соціалістичне змагання, а цим дати внесок у будівництво соціалізму.

Пятирічний план будівництва може бути здійснений тільки тоді, коли всі трудящі Союзу внесуть у цю справу свою частку.

Конкуренція існує і в капіталістичних країнах, але там вона має на меті набити кишені фабрикантів і банкірів. І програм її можна характеризувати так:

— Капіталістам пакувати, а робітникам в'язати.

З такого роду конкуренції наше соціалістичне змагання не має нічого спільного, бо воно скеровано на совсім інший мету.

Співробітники обох колективів найвищих органів диктатури пролетаріату свідомі тих завдань, що ставить за мету соціалістичне змагання.

Це великі завдання будівництва соціалізму!

Підписують угоду

750 МІЛЬЙОНІВ—НА ІНДУСТРІАЛІЗАЦІЮ!

Г. Абрамов

Ми вже вступили в такий період нашого будівництва, коли для справи індустріалізації країни потрібні не десятки чи сотні мільйонів карбованців, а мільярди, десятки мільярдів.

— Капітальні вкладання в народне господарство та культурне життя на 5-тиріччя складають 60 мільярдів карбованців, — ось що говорить нам план 5-тирічного будівництва.

Звідки взяти ці гроші? Звичайно, без активної участі мас самого трудящого населення Союзу в форсуванні темпу соціалістичного будівництва ми намічених планів не здійснимо.

І по всій квітні—від Архангельського до Батуму, від західних кордонів України аж до Владивостока пролунав міцний вигук:

— Дайош 3-ю позику індустріалізації!.. Ми вимагаємо від уряду випустити нову 3-ю позику індустріалізації!..

У відповідь на однастайні вимоги робітників, селян, всіх трудящих Союзу уряд випустив 3 позику індустріалізації. Загальна сума позики 750 мільйонів карб.—ось що мали дати трудящі на прискорення темпу індустріалізації.

І знову пролунали голосні вигуки:

— Місячну зарплату—на індустріалізацію!

Треба, однак, зауважити, що це гасло виконується далеко не точно: велика частина робітників і службовців передплачує позику не на місячну зарплату, а на 2-3 міс. і навіть більше.

Україна не пасе задніх в цій кампанії, що перетворилася в широке соціалістичне змагання під гаслом:—Дайош 750 міль. карб. на індустріалізацію! Ми маємо покищо цифри реалізації на 20-е серпня, і вони складають 87 міль. карб., себ-то 60% того завдання, що його союзні органи накреслили для України.

А одна з округ—Прилуччина—вже виконала навіть 101% свого завдання.

— Але ми ще не припинили реалізації, кажуть прилуччани,—передплата триває тим же швидким темпом, захоплюючи якнайширші маси робітництва й селянства.

І не тільки на Прилуччині, а й взагалі по всій Україні передплата йде досить швидким темпом; одні округи переганяють другі, змагаючись за те, щоб якнай-

скорше „прийти до фінішу“—виконати директиви партії, радянської влади і всього пролетаріату—

— зібрати 750 міль. карб. на індустріалізацію країни...

Газети одержують що-дня десятки і сотні листів:

— Ми робітники такого-то заводу (чи селяни з такого-то села) передплачуємо 3-ю позику індустріалізації і викликаємо...

— У відповідь на нахабний вибрик купки хінських генералів ми ухвалили: передплатити нову позику індустріалізації на суму не менше місячного заробітку і викликаємо...

— На виклик про передплату 3-ої позики індустріалізації ми передплатили позику на суму 2-хмісячного заробітку і викликаємо йти за нашим прикладом...

І таких листів—безліч.

Виклики, змагання, що доходять до азарту. Але—це не „конкурентна боротьба“ двох прославлених боксерів чи перегони блошиць, що ними захоплюється капіталістичний світ Заходу: це змагання за те, хто краще виконає свої обов'язки

Фото „Рабіс“

громадянина соціалістичної вітчизни, хто буде першим у свідомості і в бажанні допомогти справі якнайскоршого побудування соціалізму.

Стихійно з самої гушавини мас, розпочалися соціалістичні змагання на кращу передплату позики. Покищо перед в цім змаганні веде у нас на Україні Прилуччина, — але вже близько підходять до неї інші округи.

Є в нас чимало „щасливців“, що виграли чималі суми грошей на свої облігації. Але вони здебільшого не беруть повнотою всю суму виграшу:

— Купуємо на всю суму виграшу облігації 3-ої позики індустріалізації.

На заводах, підприємствах, в установах, де є організований передплатник—в центрі уваги підписні листи. І часто на цих листах можна побачити, як робітник з заробітком в 75-80 карб., передплачує позику на 300-400 карб.

— Треба ж допомогти державі побудувати соціалізм!..

Так у вогні соціалістичного змагання, в запалі ентузіазму, здійснюється гасло:

750 мільйонів карбованців—на індустріалізацію країни!..

Робітники заводу „Україрадіо“ стежать за ходом соцзмагання на заводі

Робітники заводу „Світло Шахтаря“ підписуються на третю позику індустріалізації

ПАРОСТКИ*)

— У нас в Самарі в 1921 в чергу вивозили,—сказав Митрик Колесник,—а в мене з пуза кров ішла. Кажу сестрі: я звідсіля в дальші місця, он Васька поїхав, а сестра каже: кинь, ти його об дорогу не розіб'єш, а ти об грудку уб'єшся. А тільки я поїхав.

На потязі поїхав Митрик. Серце било і рвало йому жили, биття серця зливалось з ударами рельсових стуків і мотало

Митрик пішов вулицею вперед. Вулиця була довга. Будинки на ній стояли, як коробки, без участі. Митрикові було кепсько, а тому він вірив, навіть знав: пройде цю вулицю, попереду буде нахідка. Навкруги йшли люди. Вони говорили про те, що його не обходило. Але його не лякало це,—він ішов до рога і вірив у ріг за великим будинком.

За рогом на бруку стояли казани з шамовкою і шамовку вивалювали просто на вулицю і не пускали людей ходити. А біля казанів сиділи хлопчата, що вже нашамались, палили тріски і співали пень.

Митрик підійшов до казана. Від казана пахло паротягом. І шамовка була чорна, як вугіль і це була не шамовка. Але стало тепло й Митрик сів

Він сів і схопив по шиї: його хлопнув сусідній хлопчисько.

Хлопчисько стояв, але Митрик зайняв його місце і міг схопити по шиї.—Зіскоч на півтора вареники,—сказав хлопчисько. Митрик зіскочив.

Митрик увійшов у безпритульну республіку.

Що таке вона. А ось:

Бульвар. Чотири години ранку. Ранок: перекупки, шкаралупи від зернят, двірники, мороз по шкірі. І ще: Червона булка скоро випікається в золоте сонце—чим-раз вище догори. Хлопчиська сплять один на одному. Прокинулись, встали. Одна турбота: Поклали в бік афіші, що на них спали. Це все. Розійшлись. Іти швидко не треба, можна йти помало, можна сісти, можна бігти; коли йде трамвай—сісти на дугу й чіпляти гаком подорожніх за ноги. Можна мотатися без дороги. Можна кричати:

— Товариші доррогі! Хто розмінє копійку на дві?

Можна підійти до чоловіка:

— Дяьку, дай копійочку.

— Котись...

Макс Гельц, відомий німецький революціонер, що недавно приїхав до СРСР

Митрика в різні боки. Він уперше відчував, що несе на плечах таку велику й важку голову, він уперше відчував своє тіло.

Він став легшим і слабкішим і чим раз менше розумів, куди їде. За три дні зупинився потяг і тільки тоді в запаскудженім кутку знайшли його й кондуктор протягнув його по спині.

Потім нарвав йому вуха, але побачивши, як повільно ходить Митрикова голова за вухом, кондуктор зрозумів, що Митрик хорий і відтаскав його до станційного шпиталю. У шпиталі лікар подивився на нього й сказав, наче каркнув:

— Шкарлятина.

Жінки там називались „сестри“.

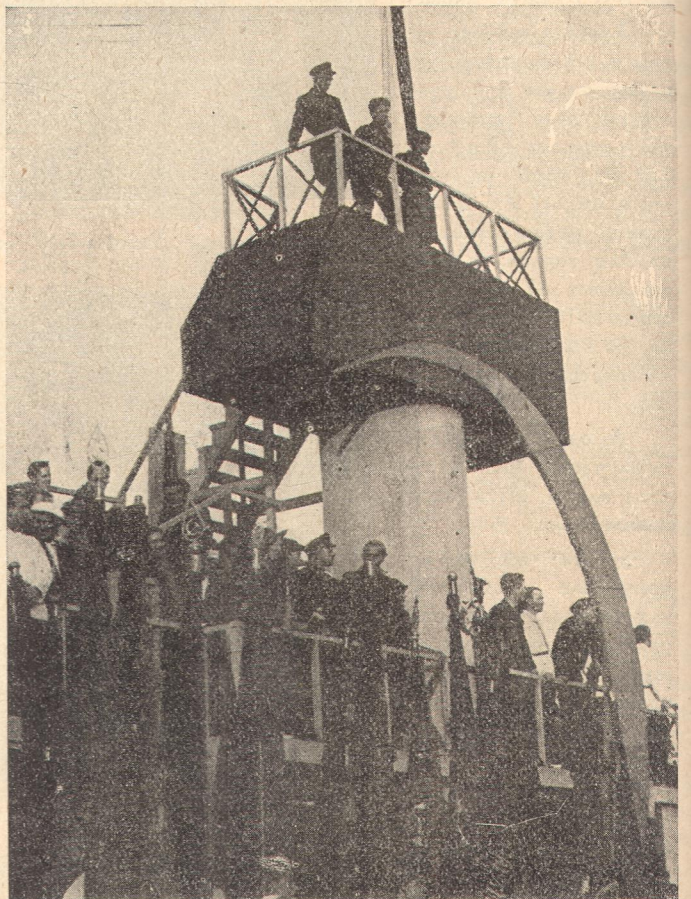
А коли життя на шпиталевих ліжках, у шпиталевих халатах прийшов край—Митрик прошкандибав на вулицю з супровідним листом.

Пішов до Наросвіти. А в Наросвіті сказали:—добре.

І здали міліціонерів, а той довів його до рога, погладив жалісно по шиї і сказав звикло на одній ноті:

— Ну, сукин сину, проваливай.

На вулиці гуляли хвилі холоду і опухлі, натеклі Митрикові ноги знову від кістки почали ніби руйнуватися і від кістки по всій нозі розпускався яд холоду.

25/VIII на стадіоні „Динамо“ урочисто закрити 1-й Всесоюзний зліг піонерів. На фоті—головна трибуна

*) Закінчення.

— Дядьку, дай копійочку, їсти хочця...—і непердавано моргнути: тобі хочця й мені хочця.

А коли в животі бурчить,—тоді час лізти через город на залізничну станцію, де змова з завідувачем їдальні: хлопчатам об'їдки і рештки з кухонного казана. Але з умовою—не красти нічого. Поки не вкрали годують, а коли пропаде ложка або з кишені витягнуть, тоді—прощай, хлопчата, навіть на перон не пустять і тому офіціанти могли навіть не ходити за тарілками: вони повертались на кухню чисті, обличчя й цілі. І як би колись знайшовся один, хто попробував би взяти зі стола ложку чи потягнути в робітника—тоді б на ньому, напевне, не вистачило б ребер для кулаків своїх же безпритульних хлопців.

Митрик теж став безпритульним. Зараз він бігав за хлопчатами, з ними вкупі горланив і гомонив більше за всіх, коли перекидали на землю даму, але неспритний і немоторний кидався на неї і же з надмірним запалом і дуже одерто, за що його часто били.

І коли одного разу така дама дала йому лпанця, закричали хлопчата дамі:

— Ура!—і сміялися з Митрика і проводили даму вошивим юрмом і плювали в Митрика. Потім він ходив з хлопчатами в сад над кручею і спав, граючи на балаалайці:

„А умру, похоронють,
Похоронють мене
І семья моя заплачет
Поглядя на себя“,

і потім стукалками: ламці-дріща...а ца...ца.

А одного разу, коли бігли хлопчата вулицею, никаючи й виглядаючи на який би ларьок напасти, зустріли вони загін піонерів. Ті йшли й співали про те, що візьмуть Париж, Берлін, Нью-Йорк, Лондон і Варшаву, а попереду йшов пацан і лупив у барабан.

Хлопчата обступили піонерів з усіх боків. Згрудились навколо, дихали зістю й ненавистю. Миколка скопив за комір вожатого і дивився в його злякане обличчя:

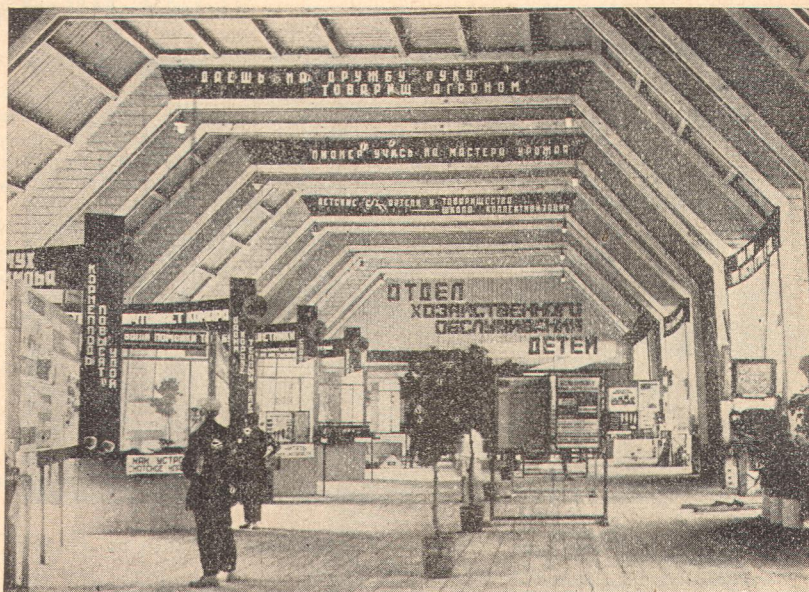
— Стій, пацан нещасний!—Він нагнув голову і сунув голову в піонерські зуби.

— Дайош барахло!—Він пошкрябав за пазухою і витяг звідти воші і кинув їх на вожатого.

Повожатий усміхнувся, струмком крові потекло з носу по складці губи ліворуч. Він віддав Миколкові свою торбинку, дивлячись йому прямо в рота. Миколка сторопів, взяв те, що йому протягували, ніяково усміхнувся й пропустив піонерів, а хлопчата мовчки пішли далі.

Митрик пішов від хлопчат до кручі й дивився вниз на річку, на поля.

Жито, трава красувались на пні, річка лізла через поле, стягувала його, наче пояс, лодки ножицями порозли його шовковину. А навкруги—кам'яні лабеті міста падали й важко хльоскали поля і вгризалися в землю і з довгих простягнених у небо жерл міста виривались переможні стовпи диму. А коли

Виставка „Діти Радянського Союзу“ на Всесоюзному зльоті піонерів

дощ перекочував небом, надходила буря, смерчі гуляли по-під небом—Митрик гулився по ярах, не спав, перекидався з боку на бік.

Прийшов холод, на вулицях важко було „стріляти“, бо тільки на літо люди ставали добріші Митрикові стало кепсько, він відходив до забору і важко блював «ров'ю». Цілі дні Митрик дивився на небо і бачив картину: по небі ходили хмари з сала і лізли в рот і в роті розтавали, коли лягав—нічого не було.

Хлопчата на нього дивилися з боку, побіля ж ходили тихо і нічого не говорили, тільки носили шамовку. Але якось прийшли до його хлопці й порадили:

— Ти піди до Наросвіти й скажи: я безпритульний, син червоноармійця, хорий на туберкульоз, пропадаю.—Може тобі dadуть місце. Митрик пішов до Наросвіти.

Там жінка в хустині порадила йому прийти в другий раз, тепер тільки в будинок для покалечених дітей є місце. Митрик вийшов. Він пішов вулицею, але чудно: то на мене будинок наскочить то вікно магазину, то під візка лізу. А люди навколо ходять, скося подивляються, один одному мовчки покажуть пальцем, та й ті повз.

— Потім встав, підібрав хліб, що біля мене Христа ради поклали і пішов собі на яри знову.

Іду, а вулицею автомобіль на мене; не знаю як, а я на нього прямо. Я праворуч, він праворуч. Лворуч—ліворуч. Бачу, зараз під ним буду, не втікти, а він все більше на мене, рванувся і в бік. Я вже стояв на місці... Я кричу. Він наїджає, зверху вниз на мене—ось прямо. Раптом почув гудок (раніше теж гудів, та я не чув). Гудок меві душу й тіло порізав, я його очима чув.

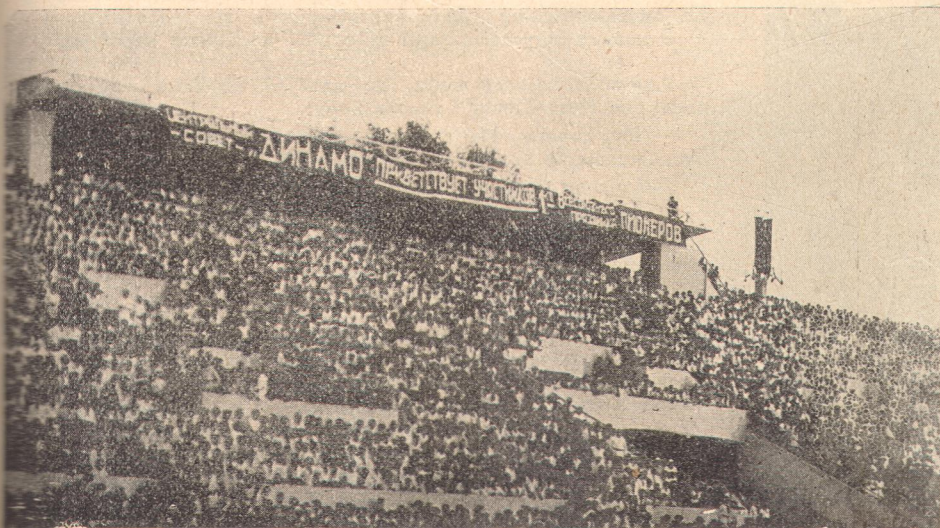
Як—не пригадую—я об нього штовх!—щоб відскочити разом і тут мене гірше, як дзвінок, розбудило: нога моя, як палиця, хльєся на гору, переломилась, автомобіль повз, а я на землі.

Тут зараз народ, мільтон, його справи остання. До мене раптом карета приїхала. Кричу, що сили:

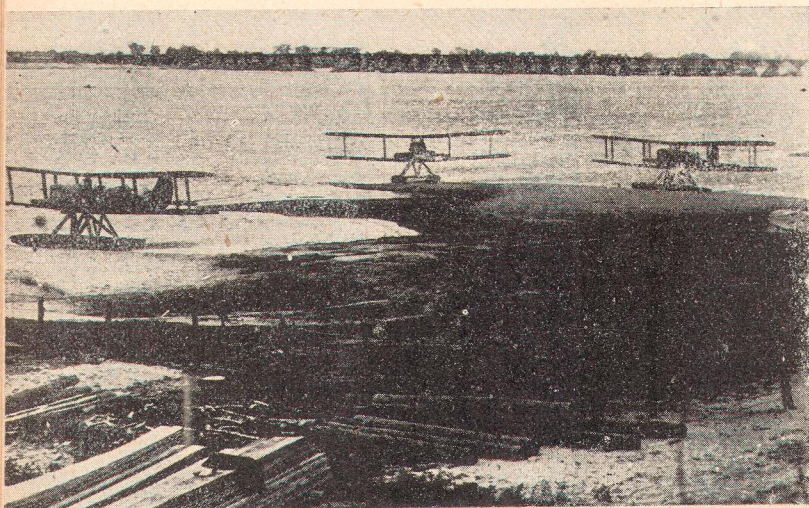
— Не руште, зарази. Мені в будинок покаліченого хлопчати ваканція є. Викричав увесь голос, тоді повезли, і от тільки потім у будинок попав,—закінчив своє Митрик, піднявся і метушливо затопав ногою лівою, кладучи її як палицю, і правою дужою, звикло обводячи навкруги неї.

Хлопчатам влада в ті жорстокі часи розрухи й загальної бідності була тільки завбудом—злдієм, мільтоном, що заважав красти в подорожніх і реєстраторшею в Наросвіті.

Але вони пам'ятали: одного разу приїхала акордонна вчительська делегація. Приїхала нежданно і ось як:

Стадіон „Динамо“, де відбулося закриття зльоту

Три радянські гідроплани, що перелетіли з Миколаєва до Києва за 5 1/2 год. і спустилися на Дніпрі

Показали делегатам в Наросвіті список установ і голова гов. Неппеґіґін відрахував акуратно 10 установ і ще три, від початку: число років його дочки. Чотирнадцятим у списку стояла Конопелька, наш дитбудинок; туди й поїхали.

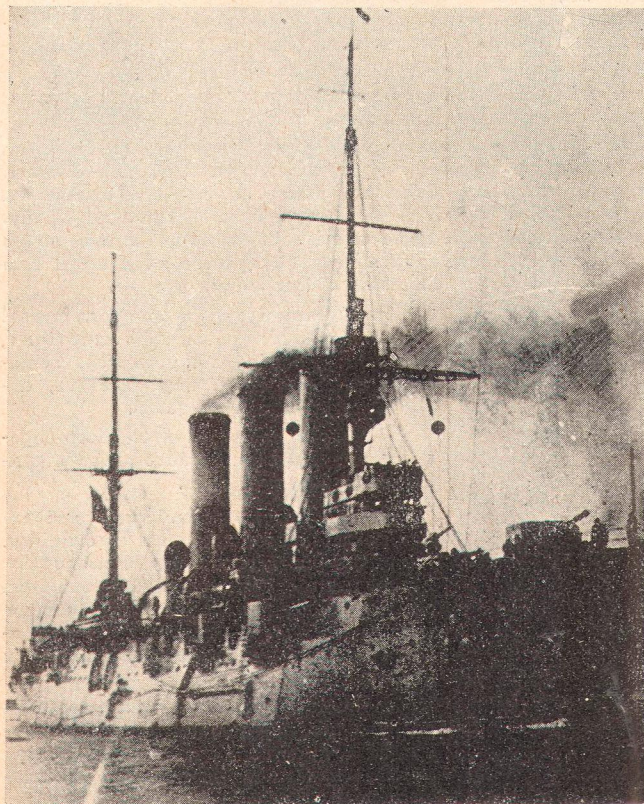
Завбуд лежав на ліжку й думав, як сідлати коня, щоб він не норовився. Раптом від воріт з криком зірвалися хлопчата й закричали:

— Автомобіль! Сюди їде автомобіль!

Таких річей не траплялось тут, тому завбуд побіг до воріт, на ходу натягаючи толстовку.

Автомобіль спинився біля воріт, із нього усміхаючись вилізли якісь чудні люди: в піджаках з краватками, в лакових черевиках, бриті, причепурені, хоч було так жарко, що хлопчата всі бігали без сорочок, в одних штанах.

До завбуда підскочив чоловічок й залепетав до нього французкою мовою (це звучало так: Сюї трреконтан двоуар енемезон педагожжик улежен сітуайсен советік ресуав лесон де коммюнісмі).

Крейсер «Аврора» балтицької ескадри радянської флотії, що цього місяця відвідала литовські й німецькі порти

Чоловічок приємно усміхнувся й чекав звикло, поки перекладач перекладав:

— Це, товаришу, товариші чужоземні гості, що хотять подивитися соціалістичне виховання, а ви їм його покажіть, нічого не заховаючи, товаришу.

Завбуд відповів відповідно до випадку, і не дуже розумів, що йому тепер робити, а гості пішли за перекладачем, що показував:

— „Voilà!“

Тільки вилізли з автомобіля, гості витягнули записні книжки і з перших кроків почали щось записувати.

Завбуд злякався, спинив Петю Тювіна й сказав йому:

— Петрику, не топіть мене, Петрику,—на що Петрик відповів похмуро:

— Ладно, жлоб, побачимо.

Гості обходили всі будинки і всі двори, завбуд, перелякавшись зразу, тепер підбальборився і щось розповідав, а хлопчата збились до купи за хлібом і думали, розказувати чи ні, про завбуда-злодія чужоземцям.

Але потім Петя Тювін подивився на дел гатів, що приходили й сказав:

— Братва, ні хріну їм не говорити, наша земля радянська,—і тоді всі хлопчата зразу зрозуміли, розійшлися в різні боки й сиділи тихо, не лаялись, не бігали і не дерлись і з натхненням брехали про гарне життя, коли розпитували їх чужоземці.

— У нас життя добре. Усього в досталь! І вчителі з нами займаються: на день три години політписьменність, три години міжнародне становище, три години лекції,—й ховали дірки на штанах і не подавали виду, що живуть кепсько.

Батрачка Ганна Бабенко, робітниця на городі Комборбезу в Новомосковському (Дніпропетровщина), що передплатила 3 позику індустріалізації на суму 3-місячного заробітку

Але коли поїхали шефи, до завбуда підійшов той самий похмурий Петя Тювін і сказав йому:

— Ну, дивись. На цей раз пройшло, потім гірше буде Ракреінспекцію знаєш?

Петрик не знав, що Янович після роботи вчора пішов до Р. С. І він не знав, що швидко Ракреінспекція стане навіть дуже відомою завбудові.

* * *

Після останнього засідання педагогічної ради дитбудинку, вкупі з представниками Наросвіти, РСІ, коли новий завбуд прийняв усі справи від старого і той пішов з будинку в гордовитій самотності, тоді Янович підійшов до представника РСІ, що розмовляв з головою дитвиконкома—і сказав представникові:

— Да, товаришу. Чувати—багато бруду ми вичистили. Час тепер важкі. Згодом буде лекше—весь бруд вичистимо.

* * *

Це було за тяжких років, коли держава боролася з наслідками руїни та голоду.

Тепер лекше. Весь бруд вичистимо.

ДАЙОШ СИБІР

Нарис А. Турського

Під таким „гаслом“ пройшов перший потяг по новопрокладеній туркестано-сибірській залізничній лінії, що доведена вже до станції Алма-Ата. Ця лінія має з'єднати Середню Азію з сибірською залізничною магістралем, а далі—розвинути господарство району залізниці, що займає величезну площу в 1,2 міл. кв. кілометрів.

На всій цій території є безмежна кількість придатних для обробітку земель, а надра криють у собі безмірні багатства, що легко зможуть бути використані для створення тут широко розгалуженої індустрії.

Тим то п'ятирічний план розвитку господарства намічає широко розгорнути в районі залізниці будівництво радгоспів і створити на родючих долинах рік потужні зернові фабрики та лавтації технічних культур.

Розкинуті тут плантації рижі мають дати таку продукцію, щоб можна було зовсім витіснити риж із бавовняних районів Туркестану, збільшивши таким чином площу культури бавовни. Як показують підрахунки, під риж можна буде взяти до 150 тисяч гектарів землі.

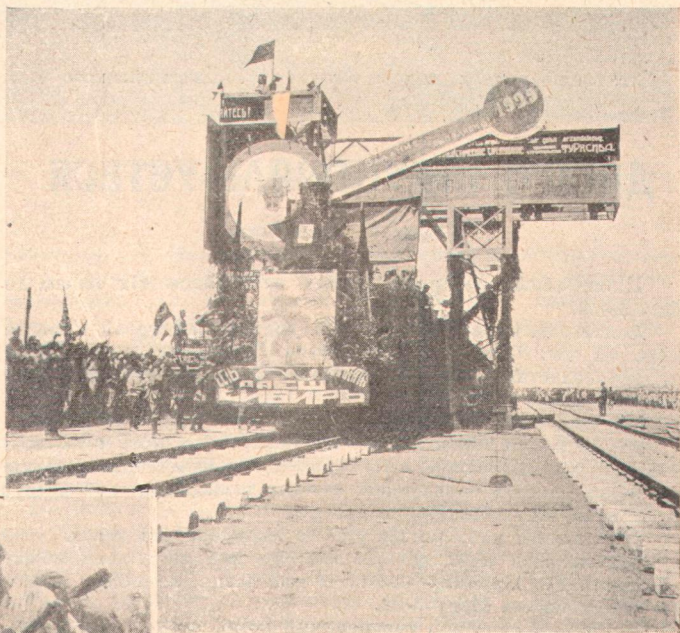
Чималу увагу буде звернуто й на розвиток скотарства, що дасть початок молочарському господарству, організованому на зразок голандського чи швейцарського го. До речі—й клімат тутешній вельми близький до клімату Швейцарії.

Щодо промислового будівництва в районі новопрокладеної залізниці, то воно теж має широченні перспективи. Багаті поклади металів (зокрема кольорових) і вугілля дозволяють вже в найближчому часі широко розгорнути будівництво фабрик і заводів, чия продукція буде використовуватися тут же на місці, а частково вивозитиметься в інші райони Союзу.

Такі в коротких рисах найближчі перспективи розвитку країни, що ще недавно була малозаселеною, дикою пустелею. Але ще ширші перспективи криє в собі дальший план

за порівняно короткий час створити неабияку індустрію. Не сибірський хліб, не сибірське масло повинні в першу чергу притягати до себе нашу увагу—а сибірські поклади металів, сибірське вугілля, нарешті—сибірська водяна енергія, що складає близько 50 міл. кінських сил. Склавши всі ці величини докупити та перемноживши їх на соціалістичні методи виробництва, побачимо, що Сибір в недалекому майбутньому—основна база нашої економіки, основний рушій нашої важкої індустрії.

Щоб взяти від Сибіру те, що він може нам дати—треба витратити чимало часу й енергії. Перші паровози на туркестано-сибірській залізниці показують, що за цю велетенську

Перший пасажирський потяг на станції Алма-Ата

роботу ми вже взяли. І взявшись—доведемо її до кінця, бо керують нами не шекання наживи, а грандіозні перспективи будівництва соціалізму.

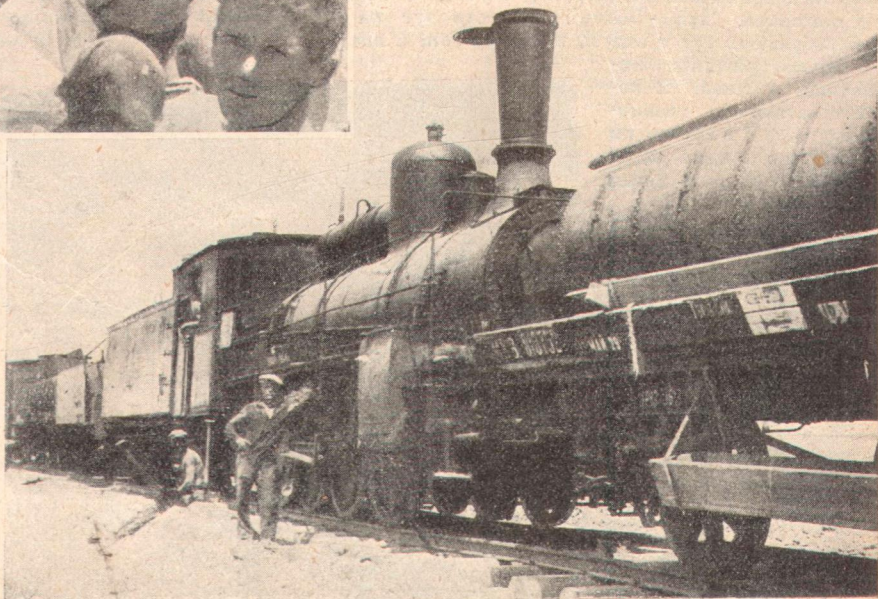

Імпровізована вистава, організована робітничою молоддю в день відкриття станції Алма-Ата

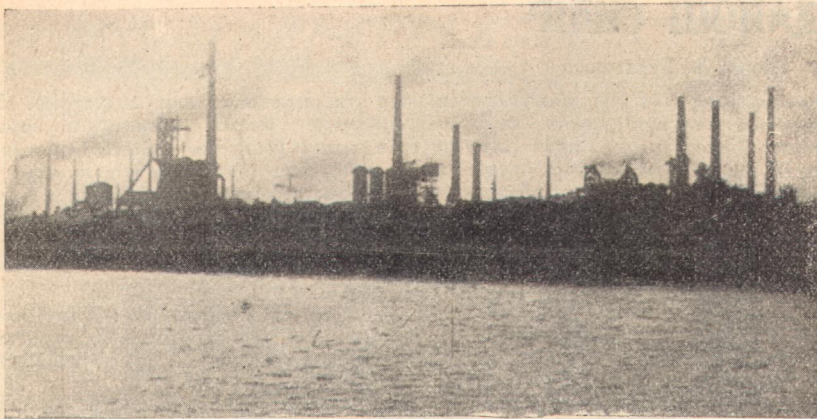
будови, що намічає цілу низку залізничних ліній, що з'єднуюватимуть північні райони Сибіру з сибірською магістралем.

Тоді, як перша Сибірська залізниця, замишена нам у спадщину від царів, мала здебільшою тривалістю значіння,—її завдання було з'єднати Європу з Далеким Сходом,—роля всіх цих розгалужень матиме чисто індустріальний характер.

Нікому не секрет, що Сибір з його природними багатствами—це країна майбутнього. Це країна, що при соціалістичних засобах виробництва залишить далеко позаду навіть таку високо розвинуту з технічного боку країну, як Сполучені Штати Північної Америки. Суворий клімат?—Не біда. Адже Канада з не м'якшим кліматом спромоглася

Товарний потяг на туркестано-сибірській залізниці

Загальний вигляд заводу-гіганта ім. Держинського в Кам'янському над Дніпром

ДНІПРО ІНДУСТРІАЛІЗУЄТЬСЯ

Нарис Б. Борисенка

Шлях нашої подорожі лежить пароплавом від Києва до Миколаєва.

Хороша екскурсія по основній водній магістралі України чекає на нас: Кременчук, Кам'янське, Дніпропетровське, порogi, Дніпрельстан, Херсон, Миколаїв—це низка вузлових пунктів магістралі.

Ми пропливемо повз них.

Ми не маємо змоги докладно оглянути всі нові підприємства, що росташувалися при березі Дніпровому. Але й швидкий пробіг досить повчальний: хутким темпом він демонструє перед нами індустріалізацію Дніпра.

Він показав нам, що Дніпро не залишено без уваги.

Він показав нам, що Дніпро—це вже не тільки об'єкт натхнення для ліричних поетів—і вже давно не об'єкт зарібків пароплавника Марголіна.

Дніпро—величезний господарчий комбінат.

По ньому йде конвеєр барж, земкараванів пароплавів.

Дніпрові по сні можна виписати профквитка союзу рад-торгслужбовців—він чесно працює на добробут радянської країни.

Ми знаємо про це й тим цікавіше нам на власні очі побачити ті зміни, що їх внесла й уносить соціалістична реконструкція країни в сучасне господарче становище Дніпра.

Київ—місто-курорт. Звідси не варт виїздити на літо.

Лише по інерції,—треба ж мовляв, їхати на дачу,—ті хто не може потрапити до будинків відпочинку на Кавказі, Криму десь на Україні або під Києвом,—їдуть до київських пригородів—Святошина, Пуші-Водиці, знімають тут на літо кімнати й перебувають тут у задусі, перенаселенні й спеці.

Далеко вигідніше лишатися в Києві й користуватися з славного Київського пляжу, що щодня перепускає десятки тисяч пляжників.

Пляж, і кільканадцять верстов Київських парків на кручах над Дніпром—це все елементи майбутнього Київського курорту.

Ближчі роки багато буде зроблено для нього. А одночасно з індустріалізацією Києва та величезним збільшенням його економічного впливу (це вже буде справа Дніпрельстану)—Київ зможе правити за зразок для міст-садів майбутнього.

Гуркотять сходні. Віддають причал і пароплав, непомітно відставши від київської пристані, повертається і прибавляє ходи.

Уночі проходимо Трипілля та ряд інших місць, де колись хазяйнували батьки і отамани.

Наш пароплав

швидко grosкає в Табурищі першу забору, де на каміннях лежить розбитий пліт. Табурищинська забора зі своїми гострокінцевими камнями в неадаптовані переддвір'я порогів.

Здалеку видно Кременчук з димучими трубами його тютюнових фабрик. У Кременчузі сідає лоцман, що проводить пароплав до Дніпропетровського серед численних камнів. Цей шлях проходимо ми вночі, путь нам освітлюють вогники на ріці; кожний такий вогник показує, що під ним є камінь біда буде, якщо пароплав потрапить на цей камінь.

Рано проходимо ми повз Кам'янського, завод-гігант ім. Держинського видно ще здалеку з його палаючими димками та мартенами. Гудки заводських паротягів та під'ємних кранів порушують ранкову тишу, тут робота йде звесь час без свят.

Одну частину подорожі закінчено, далі доведеться плисти порогами. Випадково знайшов „нагоду“, щоб потрапити скорше на пороги. Ця нагода є білосніжний катер „Спартак“. Рін тримає зв'язок з двома земкараванами, що в цей час плывуть з Нижнього до Верхнього Дніпра через пороги. Забравши пошту та продукти для команди земкаравана Спартак відчалює і про-

ходить під ажурним мостом південної залізниці, де що п'ять хвилин мчать поїзди з рудою або вугіллям. Через канал Ненаситця в цей час тягли земкаравани.

Піднімати через пороги такі важкі, судна як земкаравани, доводиться вперше в історії пароплавства. Лише гостра потреба в земкараванах на Верхньому Дніпрі змусила управління водних шляхів відважитись на таку неймовірно тяжку роботу.

Робота розпочинається зі сходом сонця і кінчається по заході. Працює понад 120 чоловік. Двохдюймові сталеві троси від напруження рвуться як тонка шворка. Процес підйому відбувається так: якір, щось коло півтони вагою, глибоко заривається

Пароплав провозять через найнебезпечніше місце Ненаситецького каналу

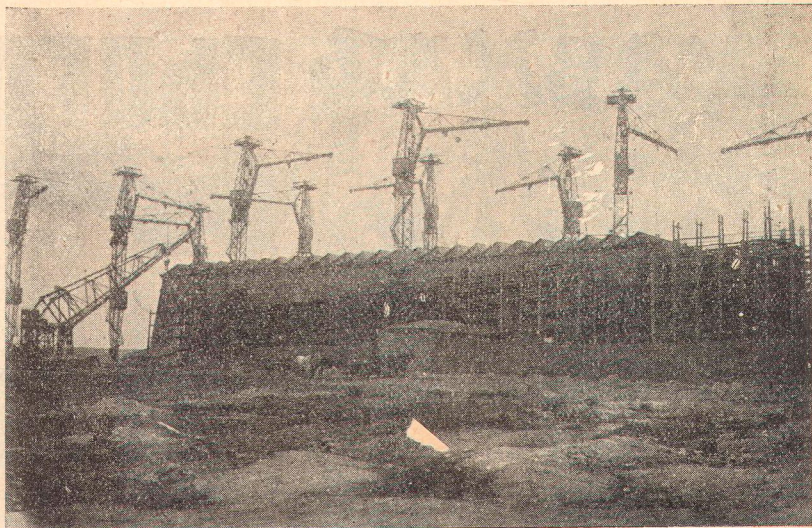
Ненаситецький поріг. На передньому плані—земкараван в каналі порога

в землю, до нього прикріплюється катеринку, на катеринку стає 14 чоловіка і роботою таких 4 катеринок та ще двох могутніх катеринок земкаріванів—каравани рухаються зі швидкістю $\frac{1}{4}$ км. за годину. Підчас персування важкі якорі що-разу заривають у нові місця та перетягуються троси. Таким чином відстань від Запоріжжя до Дніпропетровського (95 км) земкарівани пройшли в 2 $\frac{1}{2}$ місяці. Зараз земкарівани цілком добре закінчили свій історичний перехід через пороги і приступили на Верхньому Дніпрі до днопоглиблювальних робіт.

За Кічкаським мостом відкривається панорама будівництва Дніпрельстану—з його екскаваторами, парог-гами, з димучими трубами силової станції, цементного заводу та заводу стиснутого повітря. Будівництво йде повною ходою протягом цілої доби без перерви. На майбутній рік гатку мають закінчити. Але вже й зараз можна бачити зруйновані хати узбережних сіл, що їх мають потопити, а мешканці вже повибирались на нові, відведені їм місця.

Кілька слів про це величезне будівництво. Роботи на Дніпрельстані, що за ними уважно стежать мільйони очей пролетарів не тільки в СРСР, ідуть цілком нормально. Основна фаза нинішньої роботи на Дніпрельстані—бетонування—проводиться нині інтенсивним темпом. До 1-го грудня шлях бетонування буде виконано повністю.

Спішно йдуть роботи в справі підготовки до будівництва великого промислового комбінату заводів навколо Дніпровської енергії. В першу чергу ведуться роботи на майданчику „А“, де будуть розташовані найбільші заводи. Навесні на території

На елігу заводу „Марті“ в Миколаєві. Пароплав „Емба-нефть“ перед спуском

майданчика „А“ вже буде електрична енергія, замовлено вже водо-очні труби, протягом найближчого часу буде замовлено устаткування; до 15 вересня буде закінчено топографічні зйомки всього майданчику. Проекти заводів розроблює державний інститут проектування металевих заводів; і ця робота—проектування нових заводів—хоча і затрималася надовго, але всеж посувається уперед швидким темпом.

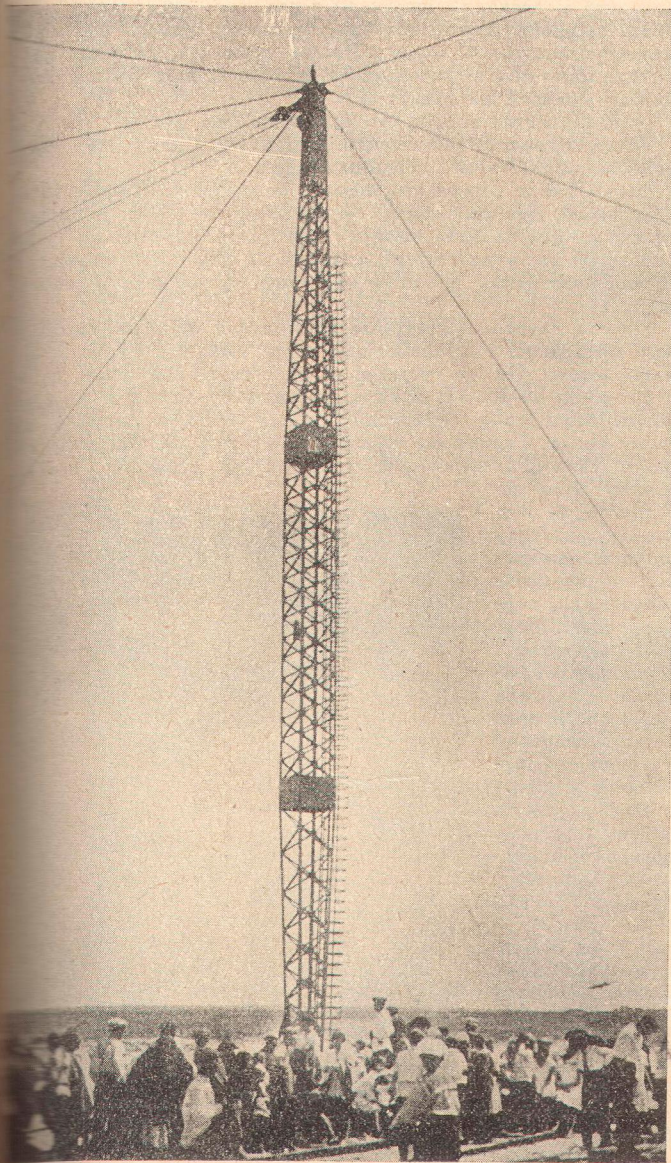
Пролетівши блискучою гатку, ми потрапляємо до тихого плісу. Так пливемо до Запоріжжя, що зараз забудовується, прибираючи вигляду європейського міста, міста майбутньої великої промисловості країни.

Після Каховки ми минаємо ряд незначних пристанів і нарешті видно Херсон. В Херсонському порті життя кипить, пароплави приходять і відходять, розвантажуються і навантажуються „чужинці“. Повз нас, обмінявшись привітальними свистками, гордовито проходить на Одесу „Котовський“. В декількох кроках від пристані порту будується величезна консервна фабрика, що пропускати до 2 тис. пудів овочів щодня.

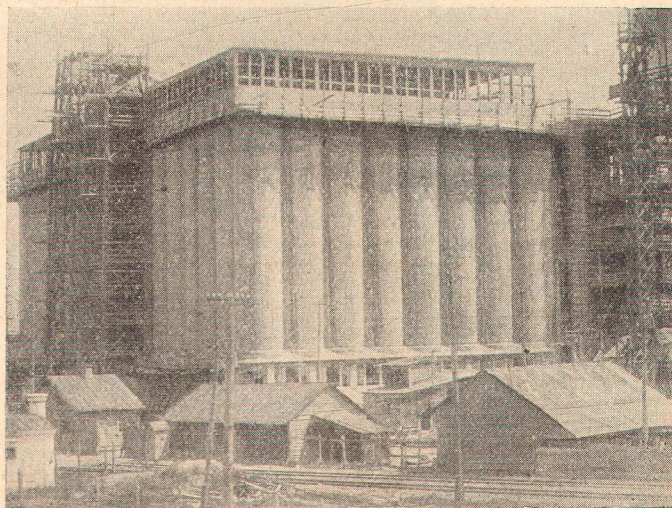
Раннім рано підходимо до миколаївських пристанів. В око впадає величезний елеватор на 2.500 тис. пудів зерна, що закінчується будівництвом та судобудівельний завод ім. Андре-Марті, де закінчується судна для радянської флотії. Коло новоспорудженої пристані вантажиться пароплав—„італієць“.

Закінчено 1.200 кілометровий перехід по одній з важливих артерій України. Дніпро індустріалізується. По закінченні Дніпрельстану кількістю провозуваного вантажу він має дорівнювати Волзі. Це безперечно відіб'ється на цілому господарстві Української Республіки.

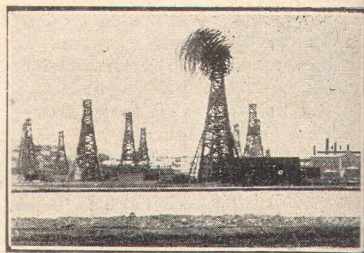
На обкладинці: фото Б. Борисенка—комсомолец ударної бригади київських пароплавних майстерень за роботою

Велетенський під'ємний кран на Дніпрельстані

Елеватор на 2,5 мільйонів пудів зерна, що закінчується будувати в Миколаєві. Елеватор обладнано за останнім словом техніки

Ол. Полторацький і Дан Сотник

ГОСПОДАР ПОВЕРНУВСЯ ДО СВОГО БУДИНКУ

(Нарис другий)

З Тифліського аеродрома хутким „Доджем“ ми поспішаємо до міста Тифлісу, столиці ЗСФРР, столиці Грузії.

Шофер одною рукою кермує, другою показує нам красоти старого Тифлісу. Он стара фортеця, он мечет, он старе місто а це вже нове й цікавого в ньому небагато.

Шофер возив очевидно до цього часу лише падких на екзотику дам!

Проїздимо повз вулиць старого міста. Справді, стовідсоткова екзотика: вулиці настільки вузьенькі, що ними проїхати не може жодне авто, крім хіба ішака, та й те лише, якщо встановити в нього аеропланний мотор.

З'являються перші справні екзотичні грузинки. У довгих сукнях (нас підсмікані рукави сорочок, розстібнуті комірці не рятують від спеки й сорочки стають чорними від поту).

У грузинок на голові важкий причиндал з бусами й намистом; голову пов'язано чорною хусткою, хустка закриває перспективу праворуч і ліворуч, просто, як у коняки, щоб не дивилась обабіч, а тягла своєю лямку.

Грузинки йдуть по вулицях, або сидять і працюють, перуть білизну й причиндал на голові як найефективніше заважає їм дивитися вбік і розважатися тим, що не входить в потрібний для східної жінки асоримент вражіння. Так, національний головний убор східної жінки, це ті ж самі шори, що примушують східну жінку нести на собі своє рясне тягло.

Жінко Сходу! Розбий о брук шкляну мішуру й нісенітницю своїх уборів: вони страшніші за сталеві кайдани!

Проїздимо кварталом курдів.

Іде муша: трагічна й фатальна постать людини-вантажного авто. Муша носить на своїй спині вантаж усього, за що йому заплата мізерну ціну: піяніно, пляшки з вином, борошно, книжки, огірки.

Муша цілий день працює й радий зі своєї долі лише тоді, коли спина його зігнула, коли очі лізуть на лоба від напруження, коли п'ятого падає на землю, коли отрута токсинів розливається на його спині. Тоді він заробив копійки на їжу.

Коли ж муша відпочиває, він стривожений: невже завтра на роботу він піде голодний?

У муші на спині мішок, що допомагає вигідніше нести вантаж. Мішок муші розшити визерунками. Муша дбає за його прикрашення, як дбайливий хорий сам собі обирає найкомфортабельнішу й найкрасивішу труну першого розряду.

На присьбах біля хат сидять курдянки в розшитих шальварах,

Згаданий у першому нашому нарисові кустар-одинак невидного соціального походження М. Ю. Лермонтов аж занадто виспівував шальвари й занадто поетизував їх. У Лермонтова вся Грузія ходила в шальварах і він безперечно брехав, як очевидно, бо ми не гірші за нього очевидці й свідчимо, що в шальварах ми бачили лише курдянок.

Проте, у Лермонтова вистачило все ж таки написати: „Теря прыгает, как львица с косматой гривой на хребте“ й подати цю нісенітницю до друку в ідеологічно витриманій періодичній пресі його часів, а погім навіть передруковувати окремою книжкою!

Куди дивилася РСІРП?

Отже, дозвольте наново інформувати суспільство про те, що являють собою шальвари й спростувати наклепи жовтобульварної літератури: шальвари є два (по числу ніг у нормальній людській істоті) лантухи, пошиті з чесного цербовського бавовняного краму. Пошиті вони так, що ними найзручніше чіплятися за все навколо, а чоловікові курдянки найзручніше кричати на жінку:

— Кацо, як ти ходиш, сто алахів тобі на голову!

Унизу шальвари соромливо стягнуті й з них виглядають невиновно брудні ноги „перлини сходу“.

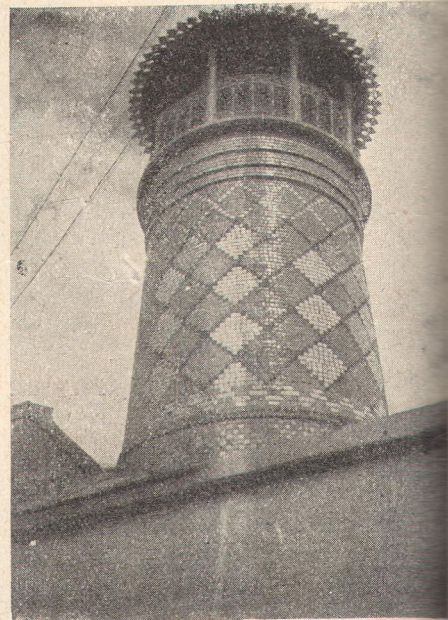
Жінко Сходу! Зніми шальвари в конфекціоні Тифліського, Еріванського, Деліжанського, Каракілського ЦРК, Еркоопів, Банкоопів,—там на тебе чекають прекрасні коротенькі сукні ви обнуцтва твоїх же сестер—кравчих, що давно вже проміняли етикетки екзотичних цигарок на профсоюзні квитки спілки кравців.

І третя екзотика зустрічає нас, на цей раз на головній вулиці прекрасного європейського міста Тифлісу: туристи. Ці жахливі істоти. Он іде гуськом, ні на кого не дивлячись, замість хлопців років по 16. Усі вони в широких капелюхах, у кованих чоботах, безперечно антарктичного типу. Вони прибули до Тифлісу пішки. Гарячково скуповують усі основні фотокартки Тифлісу, увечері вони поїдуть на фунікулер дивитися Тифліс згори, тут такі вони скоштують всю Тифліську екзотику по порціях,—порцію бузи, порцію ботаничного саду, порцію персиків, порцію старої фортеці, порцію могили Грибодова й могили Чавчавадзе й поза пляном безперечно скоштують сто порцій клопів у місцевій базі „Турист“.

Набравшись таким чином на різноманітніші вражіння, вони пілуть пішки далі до Батуму, а може й на північний льодовий океан, з заходом в Озургеті.

Три екзотики Тифлісу в коротеньких рисах тут подано. Перейдемо до і шого.

Перейдемо до вулиць Тифлісу. Старий Тифліс—

Мінаєт у Тифлісі. При соціалізмі з нього буде або музейний експонат, або позеш на всьа

Вулиці старого Тифлісу перерізано проспектами з трамвайними коліями

Паралель до українського барокко. Зразок невдалого „відродження національного стилю“. Будинок Держкінпрому ще ефектніший; фотоапарат Согника відмовився зафіксувати цей будинок...

Щось подібне до міста в футлярі—зморшки на його обличчі, зм'яті плечі, сухотка грудь.

Над Курою, що розділяє місто на дві половини, влаштовано чимало духанів—ресторанів східного типу. Духани влаштовано якраз над річкою, їх балкони споруджено з виходом на саму річку.

При сильній фантазії можна собі уявити, як темної ночі „шакали адату“ кидають з духанового балкону в Куру паливу Зулейку, що покохала джаман гяура чи що. Ми тільки приглядалися до цих балконів, минула щаслива пора екзотики і з балконів хіба що нечистоти з нічних горщиків трапляють до Кури...

Брудне дерево, брудна цегла, безліч брудних кольорових матеріалів—оце й уся бутафорія східної екзотики, що з неї їздить дехто милуватися.

Ця екзотика річ погана, але буває вона навіть небезпечна з старої фортеці поблизу Тифліса, підчас повстання грузинських меншовиків, кілька меншовицьких агентів подавали сигнали повстанським бандам. Екзотика прислужилася контрреволюцію.

Старий Тифліс цікавий для археологів та дам. Ми йдемо звідти, до центру, до нового Тифлісу, до магістралі союзу, до федерації та нацреспубліки.

Широкі вулиці, європейський темп руху трамваїв та авт на вулицях. Тифліські трамваї викликані на соцзмагання—вони мають пришвидшити рух, зменшити час зупинки, зробити трами при-

бутковішими. Грузин вагоновод при звичається до шаленого темпу роботи, коли рухи його стають точними й розміреними, як рухи першорядного піяніста, коли його руки примушені безупинно бігати по клявіатурі та амового мотору.

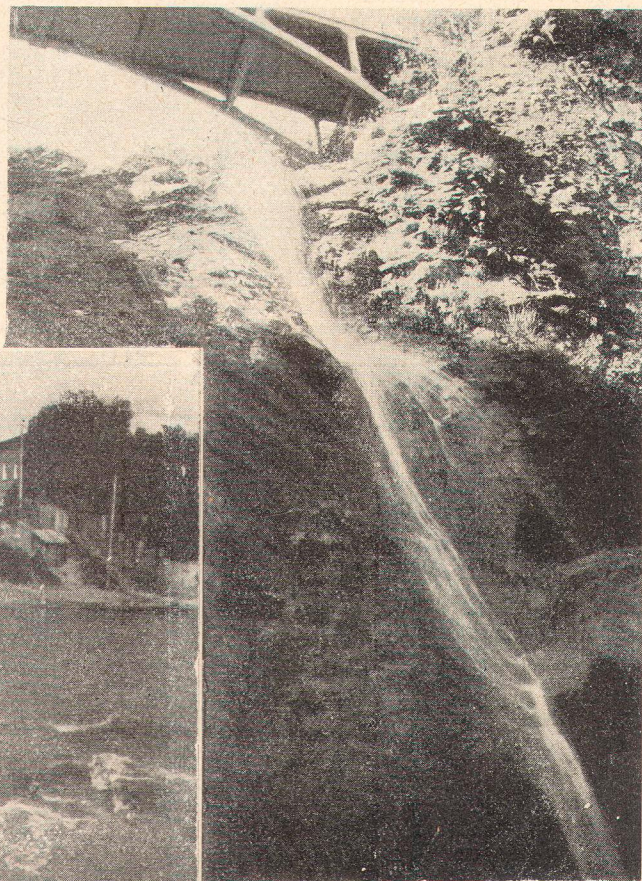
Ми одвідуємо одну по одній низку центральних партійних та радянських установ Грузії. Он управління чиятурського марганцового тресту. Поважний дідок з сивою бородою сидить на керівництві цією відповідальнішою ділянкою на одного господарства Грузії. Він переводить регулятори американського марганцового ринку, ватискує на закони конкуренції капіталістичних країн, підсилює токи виробничого ефекту грузинського гірняка. Он у ЦК Закрайкому ВКП (б) за столом завсектору мистецтв вірменин, що вміло керує всіма найскладнішими культурними процесами в закавказькій федерації. Ссь інженер т. Меліх Пашаєв, автор проєкту Ріонгесу, що перевершив ученого німця, автора менш удалого варіанту: Меліх Пашаєв однаково вміло керує бурінням тунелю, влаштуванням перемичок, електро-роботами, всюди, в усіх рухах і розпорядженнях керівників Грузії ми відчували впертість і шалений темп роботи, точні, розмірені рухи.

Ще на Сухумському аеродромі ми вперше іспитували сучасний Кавказ. Наш аероплан зупинився там, щоб і передати пошту. Начпівітростанції Кутаїс, одягнений у черкеську з газирями, у папаху на перший погляд здався нам кавказцем старого типу, що їх малюють по стінах кавказьких духанів некавказьких переважно міст. Але то був лише перший погляд. Варт було подивитися, з якою впевністю й авторитетом розпікав грузин літуна за якусь неточність у заданих пакетах. То був діловий функціонер, що вимагав від літуна російського точного виконання його обов'язків.

Якщо б речі змінювалися б так хутко, як і люди, то старого Тифліса не існувало б з 1921 р. (час установа радвлади на Закавказзі). Ми бачили б перед собою лише будинки в плані сучасної архітектури, а не живий музей.

На перевеликий жаль будівництво сучасного Тифлісу ніяк не може задовольнити й саме з погляду його відповідності до сучасності.

От зразок нового будівництва в Тифлісі, хіба може задовольнити оцей замок сучасного кавказця, приміром не феодала, не князя, а радторгслужбовця?

Зліва: Кура й духани. Згори: водоспад у Тифліському батанічному саді

Знамените в деяких колах ательє Держкінпрома Грузії, також вражає невідповідністю між зовнішнім виглядом та внутрішнім устаткуванням. Коли ви бачите зовні цей держкінзамок-тамари, ви певні, що у середині принаймні гарем. І справді коли ми вперше ввійшли в нього, ми побачили там приблизно дві сотні гурій і пашу, що командував ними. Лише згодом ми помітили, що гурії в червоних хустинках, а паша в толстовці. Ще додатковіше ми помітили юптера й інші устаткування першорядного європейського кіно-ательє, це режисер нового кінофільму репетирував масовку.

Ми влізли на сходи, що на височині 22 метрів ішли всім дахом ательє. В нас, що ще вчора спокійно дивилася на землю з височини 2000 метрв—закрутилася голова, ми почали себе дуже зле й масовка могла бути зірваною з височини 22 метрів, коли б ми хутко не збігли вниз.

Знаючи, що переважна частина Держкінпромівської продукції про то відповідає стилю ательє зовні (паралель наш "Тарас Трясило"), ми попрохали показати нам щось з нової продукції ДКІП Грузії.

Лівий режисер т. Долідзе продемонстрував нам кілька уривків зі своїх культурфільмів. Це, безперечно, нова ера в роботі ДКІП. "Трудовий день Карачаю", так звався культурфільм т. Долідзе.

Тут ужито прекрасного прийому, що може стати за приклад до всіх культурфільмів, що мають на меті побіжно де-структувати східно екзотику. На екрані ми бачимо надзвичайно красивий, екзотичний і т. д. праліс Карачаю. Ра том об'єктив кіноапарату йде вниз і ми бачимо, як унизу пейзажа, дерев'яна екзотика лісу розпилюється на шматки лісок колективом карачаївських робітників. Ми бачимо, що й екзотика стає на щось придатною.

За зразок для раціонального будівництва в Тіфлісі мусить правити прекрасний будинок у конструктивному плані газети "Заря Востока".

Треба лише сподіватися, що й інші установи матимуть такі функціональні будинки, й у першу чергу редакція грузинського ЦО "Комуніст".

Вражає Тифліс кількістю своїх клубів. На кожному профспілку припадає по прекрасному літньому клубові. Тільки тут можна відпочити від Тифліської спеки, що цілком виснажує людину.

Тифліські клуби влаштовано й устатковано прекрасно. Вони в справді вихователі смаків трудящих.

Нам доводилося бути на виставі Ленінградського виробничого театру "Стройка", що веде перед у справі функціональної теа-вистави.

Треба було бачити, з якою активністю відгукалися глядачі на принципові постановки цього театру, яку свідомість виявляли вони в оцінці передових питань, над якими зараз працюють авангардні організації пролетарської культури. Треба було бачити це, щоб пересвідчитися в абсолютній подібності грузинського робітника хоч би до донбас вського металіста.

Перші враження від Тифліса можна підсумувати. Це—запекла боротьба старої спадщини Сходу з новими рухами країни, що відроджується. Тифліс утрачає свою екзотику, може кому це й буде прикро,—але Тифліс рівняється по передових містах Радсоюзу. Тифліс духанів зникає, з'являється Тифліс—матеріальний, Тифліс—центр нової, в майбутньому індустріальної Грузії.

* * *

Ми—в історичному музеї Грузії. Тут розвішано портрети грузинських князів. От—один із царів Грузії—в уніформі своєї влади. От портрет князя вської родини XIX сторіччя—холоша, виюзна купка шакалів—їх мундири царської служби імператора Олександра лякали грузинського селянина не менше, ніж барсова шкура грузинського царя.

Он доскладає в вітрині рогаті шоломи перських лицарів, шоломи, що робили з воляки—казкову, мітичну потвору. Остра ом брали персіяне мирні грузинські села й міста.

— На вулиці чути духову оркестру. З музейного заходу ми вибігаємо на проспекті. Шеренгами йдуть попері, комсомольці протестувати проти наскоку на Хінсько-Східно залізницю.

Ми знаємо, що сьогодні всесь Радсоюз демонструє проти хінських бандитів.

Кроки робітничих маніфестацій розхитують земає в Тифлісі, Харков, Москві, Ленінграді, Києві, Одесі, у Карачівці, Деліжані і Мурманському.

— Комсомольці Тифлісу маніфестують, ідучи проти з роботи.

Їх засмальцований одні книжки в їх руках—це страшеніша зброя, ніж роги на шоломах, царські мундири, виюся бутафорія кавказької екзотики.

Господар Грузії—повернувся до свого будинку.

"Капіталізм і Європа—одно".

Але соціалізм і СРСР—також одно—де б то не було—на Кавказі, у Сибіру, в Україні—й серед революційних робітників капіталістичного світу, що сьогодні бачили хінських консулств.

„Не рычи, Китай“!

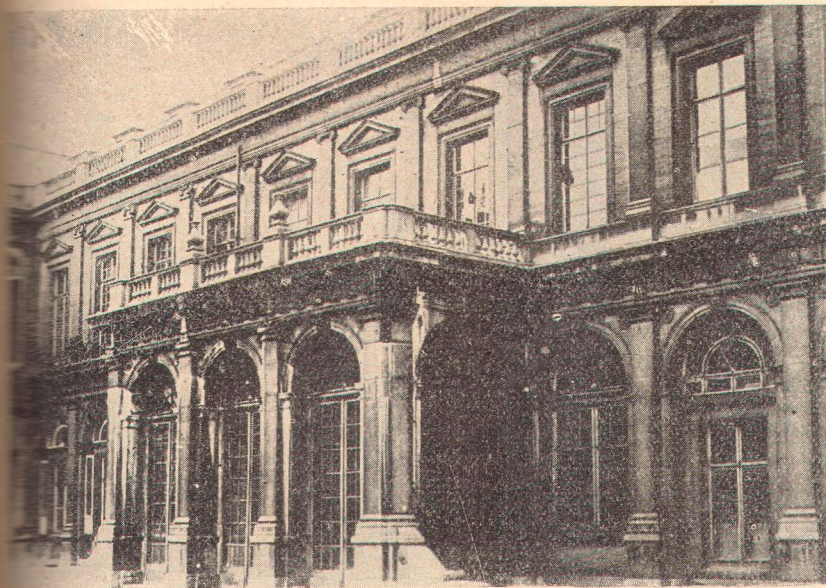
Віктор Вер

ЗА СОЦЗМАГАННЯ

Роки за роками
вперед ідуть,
вперед ідуть,
важка путь,
важка путь,
та ні кроку назад,
ні кроку назад
в країні Рад!
Допомоги
чекати звідки?
Самим
на своїх горбах
витягати
нечувану швидкість
і розмах
небачений у віках.
Всі за кожного!
Кожний
— за всіх!
Втомивсь?
— не можна!
Рівняйсь
на передових!
Кинь лань! Кинь бузить!

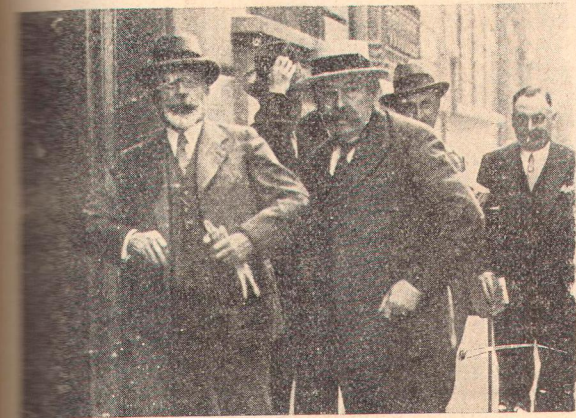
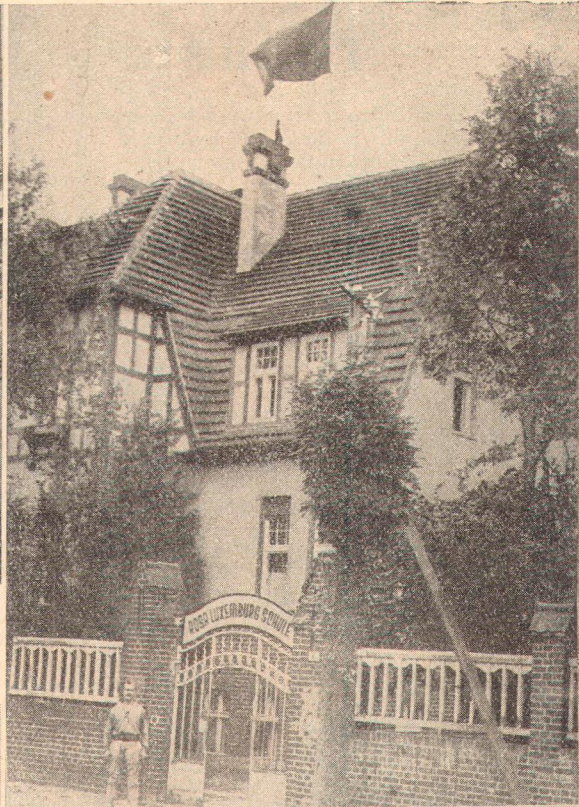
на сім годин
заводи всі!
Пам'ятати всім
— по горло
праці —
мінус сім,
плюс сімнадцять!
Мінус сім
сімнадцять плюс
на парах на всіх
наш Союз!
Майбутнє
на карту!
в прорив
— атаку!
нище вартість!
вище
якість!
Завод з заводом,
з варстатом
варстат!
в атаку молодь
ударних бригад!
Завод з заводом,

плече в плече!
складай угоди
— хто іще?
Та щоб не була
обіцянка цятянка
бий по п'янках!
викривай
симулянтів!
Прогул? був!
Браку!
ніяк!
Всі
— на боротьбу
триматись
так!
Щоб так нам
бити і йти
хто краще
— я чи ти?
Щоб маршем,
щоб рухом,
щоб враз!
Товаришу!
руку?! гаразд?!

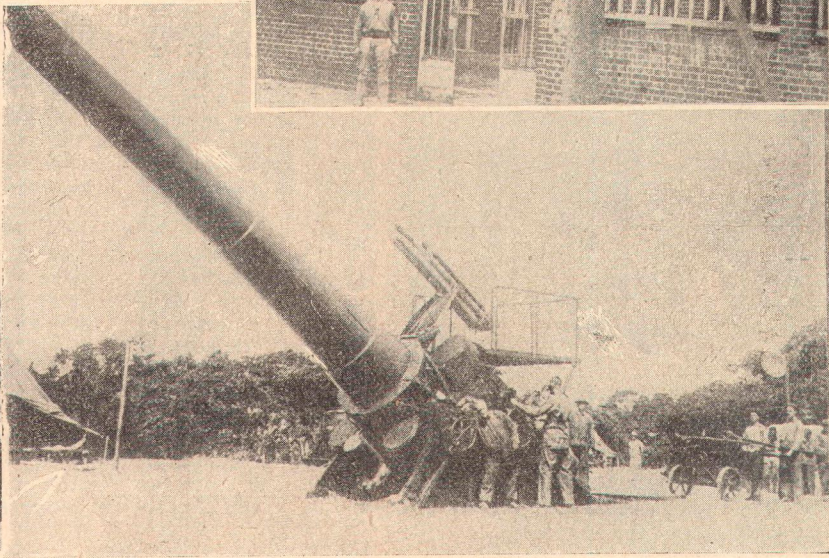
Заплучані рахунки, що їх ведуть імперіялістичні держави з часу Версальської угоди, примушують їх створити т. зв. „Всесвітній Репараційний банк“.

На фоті праворуч — будинок нещодавно відкритої партшколи ім. Р. Люксембург в Берліні. Школа мав завдання підвищити теоретичний рівень членів німецької компартії.

Барту і Бріан, делеговані радою міністрів до Пуанкаре просити його, щоб він взяв назад свою заяву про демісію, подану в свій час раді міністрів, потерпіли невдачу.

На фоті — обидва державні мужі виходять з помешкання Пуанкаре.

Велетенська берегова гармата американської армії, що попадає в ціль на 15 км. на підставі одних тільки математичних розрахунків. Це нове потужне знаряддя війни, що залишає далеко позаду всі дотеперішні витвори військової техніки.

Як видно, Америка не дуже вірить пактові свого громадянина — Келога і гарячково озброюється.

Двадцять років тому відомий французький пілот Луї Блеріо перелетів через Ламанш, відкривши нову еру в авіації.

На фоті ліворуч — Блеріо на Лондонському аеродромі, куди він приїхав в святкувати ювілей; його супроводить „лорд“ Томсон.

Щоб зміцнити залежність молодого султана Мароко від метрополії — французький уряд викликав його нещодавно до Парижа, де його обробляли на свій політичний лад.

На фоті праворуч — султан оглядає столицю

ГАЙНРІХ

Талановитий художник, з яскраво вираженим обличчям, з певною, близькою нам, соціальною установкою, що проглядає з кожного його твору,—таким був Гайнріх Цілле і смерть його—це велика втрата для мистецтва.

Народився Гайнріх Цілле 1858 року в маленькому Саксонському місті Радебурзі—в родині ремісника. Коли Цілле було 9 років батьки переїхали до Берліну й оселились в робітничому кварталі в квартирі, де всієї меблі та господарських речей було—дерев'яний ослін та чашка без ручки. Спали всі покотом долі й злидні виглядали з усіх закутків порожньої квартири. Вільні від занять у школі хвилини Цілле віддавав малюванню—старий вчитель за талер на місяць керував його першими кроками в малюванні.

По скінченні школи Цілле пішов в науку до літографа, але одночасно продовжував удосконалюватись в малюванні—він одвідував вечірні класи художньої школи і працював під керівництвом професора—на той час дуже відомого — Гоземана.

Скінчивши навчання у літографа, Цілле працював на різних підприємствах як літограф, він вивчає різні форми літографії, багато працює над кольоровим друком — хромо-літографією та займається різьбою по дереву й міді.

На підприємстві Цілле працював понад 30 років і коли його, як, старого робітника, скоротили, він примушений був жити виключно з малювання. Цілле починає працювати в газетах і журналах, офіційне визнання для Цілле прийшло пізно—його було обрано за члена Акаде-

мії Мистецтв, заслуженим професором, але до кінця днів своїх Гайнріх Цілле був далекий од всяких почесних звань і чинів і залишався просто: Майстером Цілле—це звання ріднило його з пролетарями від станка і це звання він гордий був носити. В дні молодости вчитель малювання помітивши у Цілле неабиякий талант художника, порадив йому: „Ідіть, на вулицю, спостерігайте і малюйте те, що побачите.“ І справді, Цілле пішов на вулицю, в робітничі квартали і не як гість, а як свій, бо він там виріс і там жив і відтворив цю вулицю та її мешканців в цілій галереї талановитих малюнків. Він створив „симфонію великого міста“,—симфонію східних кварталів Берліну, де панують тяжка пра-

ця й злидні, де жінки завчасу старіють, а діти бавляться білими смітниками. Кожний найдрібніший малюнок Цілле має соціальний зміст, все в ньому загострено і правда, подана різкими, сміливими штрихами—буває жакливою. Кожний малюнок вражає, зупиняє увагу, примушує думати, шукати відповіді на поставлене художником запитання.

Гайнріх Цілле в своїй творчості ніколи не був „безстороннім“—його позицію митця, що стоїть на сторожі інтересів трудящих, можна бачити в кожній його найдрібнішій речі. На імперіалістичну війну художник відгукнувся цілою серією малюнків, що їх частково містили художні журнали та періодична преса, а згодом їх було видано окремих видань.

В цій серії Гайнріх Цілле виявив себе яскравим анти-імлітаристом, його не захопила та калімутна хвиля „ура-патріотизму“, що викривала обличчя не одного громадського й мистецького діяча в перші часи воєнної завірюхи. Гостро, без жалю художник показав все те, що принесла війна в тил, у велике місто і найбільше в Берлін. Безконечні черги („Черга за вугіллям“), скажена спекуляція, що народила нових багатіїв й інше—все це знайшло відгук і творчості художника. В цій антиімлітаристичній серії найбільш яскраво виявлене у Цілле його тверезе клясове відношення до світової бойні, до тих жахливих викривлень у побуті що їх вона принесла і в життя робітника.

Творчість Гайнріха Цілле своєю тематикою і своєю цілеспрямованістю близька нам і тому смерть його є чималою втратою для нас. М. Ста

ЦІЛЛЕ

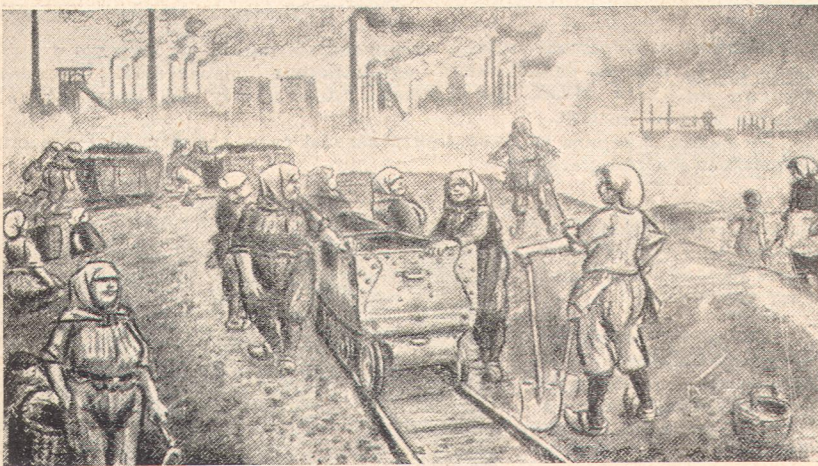

„Захисники держави“ після свята Ротфронту

де вищує свої малюнки й карикатури. Офіційне визнання для Цілле прийшло пізно—його було обрано за члена Акаде-

Мати

Жінка в країні вугілля

ЧИТАЙТЕ В № 35 „ВСЕСВІТА“

СТАТТЮ О. КОГАНА:

„ПІДСОЛОДЖЕНА КОНТР-РЕВОЛЮЦІЯ“

(НА ЧІЮ КОРИСТЬ АГІТУЮТЬ ЦУКЕРКОВІ ЕТИКЕТИ)

Цей з молодих та ранній. Роста не щодня, а щогодини. Раніш вважали, що Лесь Сердюк досить здатний актор, розраховували, що колись з нього щось буде, зараховували його до лави тих, що подають надії.

А він собі тихенько, без суперечок, за один сезон вискочив у прем'єри.

Було так, що завжди, з першого ж слова, з першого кроку, можна впізнати Сердюка. Отакі вже ознаки були в цього актора: ніяк їх не сховаєш. Аж ось минувся якийсь час і сталося навпаки:

— Хто це?—Сердюк.—Та невже?

Якою таємницею опанував Сердюк за короткий час—нікому не відомо. А сам він не каже, а більш у люльку свою помовчує. Таємницю винахідництва Сердюк чомусь переховує та хитро всміхається.

А проте все ж таки засіб знайдено. Засіб, що й казати, дійсний і корисний. Корисний, звичайно, Сердюкові. І ніхто не впізнає, в чому тут справа.

Вважали, що в Сердюка перспективи найближчого десятиріччя стати добрим актором, авторитетно підкреслювали, що подає надії, похлопували його по плечах—широкі вони в Сердюка і без шкоди витримали, а він узяв та й випередив. І не випередив, сказати, а просто вистрибнув, ходить собі по аван-сцені, та ще більш всміхається.

Ось придивіться до цих фот. Ото з люлькою в кепці—він сам у житті, а далі він у „Жакерії“, у „Шпані“, у „Седі“, у „Саві Чалім“, у „Яблуневому полоні“, „Бронепоїзді“. Ось порівняйте:

Отаман Петлюрівської дивізії в „Яблуневому Полоні“ і Васька Окорок у „Бронепоїзді“. Сувора постать полковника-штабіста і радісна, весела, бадьора істота безтурботного хлопця.

І далі—романтичний герой—Сава Чалій і ширий, спокійний красунчик, боцман О'Гара в „Седі“. Усе це нові образи, що створив актор на протязі невеличкого часу. Образи ці протилежні, навіть ворожі один одному. І створено їх майстерно, і стають вони власністю вже не лише Сердюка, а й театру.

Що буде далі з Сердюком—хто знає. Мсже на нове десятиріччя він стрибне, та тільки небезпечно тепер передбачати: підвів вже один раз. Нема ніякої гарантії, що в його особі маємо справу зі впертим рецидивістом.

В. Іволгін

Лесь Сердюк у п'єсах „Седі“, „Жакерія“ і „Шпана“

Він же у „Яблуневому полоні“, „Бронепоїзді“ та „Саві Чалім“

„АВСТРИЯ“—„УКРАЇНА“.

Ну хіба можна всидіти дома, коли на зеленому чотирьох-кутнику спортивного поля має відбутися уперта боротьба?

Із цих міркувань, що властиві кожному „свідомому“ аматору футболу, ще за дві години до початку матчу стадіон „Металіст“ нагадував вулик, що в нього пспішає молодий рік бджіл.

В якомусь запалі захоплювали глядачі місця, і коли за 10 хвилин до початку гри вибігли на поле австрійці, урочистими вигуками і оплесками зустріли їх Харківчане.

Вже 4-й рік відвідує „збірна Австрія“—УСРР і майже з першого разу вона зуміла придбати славу класного футбольного колективу.

Тому, коли нарешті пролунав пронизливий свисток, напружено застиг переповнений стадіон.

Всіма опанувала одна думка: наші, чи австрійці?

Гості відразу ж довели, що деякі побоювання за „збірну металістів“—слухні.

Захопивши ініціативу, вони стали наближатися до воріт „металістів“.

Один за одним, електризуючи глядачів, виникли кілька небезпечних моментів. Але металісти зуміли вийти з поганого становища і от м'яч, що мав намір торкнутися сітки „Австрії“, застиг в руках спритного воротаря.

Темп пожвавився. Металісти напружились. „Насіли“ на австрійців, але їм не щастить. Здавалось „мертві“ м'ячі ніяк не минають чудового воротаря „Австрії“.

Раптом прорив, в бік „металістів“. Чорною блискавицею промаїнув м'яч і, вітаючи „австрійців“, загав стадіон. Австрійці зафіксували реальний доказ своєї технічної переваги.

В перерві урочисте шанування закордонних гостей:

— Четвертий раз,—сказав голова ВРФК тов. Поляков, українські робітники радо вітають в особі „збірної Австрії“—австрійських робітничих спортсменів і трудящих. Ваш приїзд—кращий доказ інтернаціональної єдності робітництва.

Представник Австрії тов. Кунчар відповів коротенько, але яскраво:

— Нас не хотіли пускати, але бажання зустрінутися з визволеними робітниками УСРР перебороло всі труднощі. Прийміть, як ознаку нашої єдності, цей червоний прапор, що його нам дуже тяжко було перевезти через кордон, і знайте, що пролетаріят Австрії з захопленням стежить за вашим життям

і в разі війни стане на оборону першої в світі робітничо-селянської держави.

Знову розпочалася гра і не зважаючи на намагання металістів відквитатися, пройшла безрезультатно. Матч закінчився з рахунком 1:0 на користь „Австрії“.

Це було в неділю 25 серпня.

А у вівторок 27-го на тому ж стадіоні „Металіст“ проти „збірної Австрії“ виступила „збірна України“.

Хоча це був буденний день, глядачів зібралось понад 12 тис. Лише прогули заводські гудки, як стадіон стали заливати бурхливі струмки харківського робітництва.

Матч розпочався надзвичайно жваво і відразу ж „збірній Австрії“ довелося стати на захист. Об'єднавшись в могутній „кулак“ напад „України“ раз за разом „бив“ по воротах „Австрії“ і останніх рятувала поперше випадковість, а подруге виключна гра воротаря.

Бажання „австрійців“ перейти в наступ, розбивались прекрасним захистом України на чолі з талановитим центром

півзахисту Вол. Фом ним. На 24 хвилині „Україна“ проводить в ворота Австрії перший гол, ще через 2 хвилини—другий. Кілька часу триває напружена боротьба. Австрійці прикладають всіх зусиль і нарешті мають успіх. На 40 хвилині суддя відзначає гол „України“. Але за хвилину напад збірної України знову біля воріт Австрії і третій гол лягає в її сітку.

Другий хавтайм проходить довго без наслідків, але в ньому посувається все ж велика перевага України. Нарешті, за хвилину до кінця матчу, ще один гол одержує „Австрія“ і гра закінчується перемогою „збірної України“ з рахунком 4:1.

Глядачі зриваються з місць, оточують футболістів і тепло прощаються з австрійцями, що не зважаючи на поразку, виявили себе прекрасними гравцями.

О. Щ—д

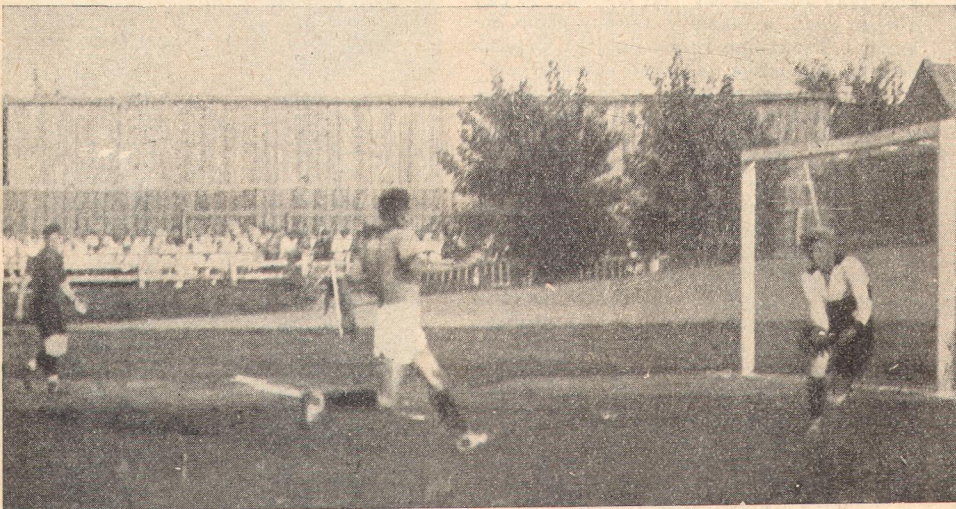

ФОТО-ХИМ-ТРЕСТ

Москва, Рождественка, 5
Телеф. №№ 5-07-50, 5-64-58 и 81-17

ЛУЧШЕ:

ФОТО

- ПЛАСТИНКИ
- БУМАГА
- ПРИНАДЛЕЖНОСТИ
- ХИМИКАЛИИ

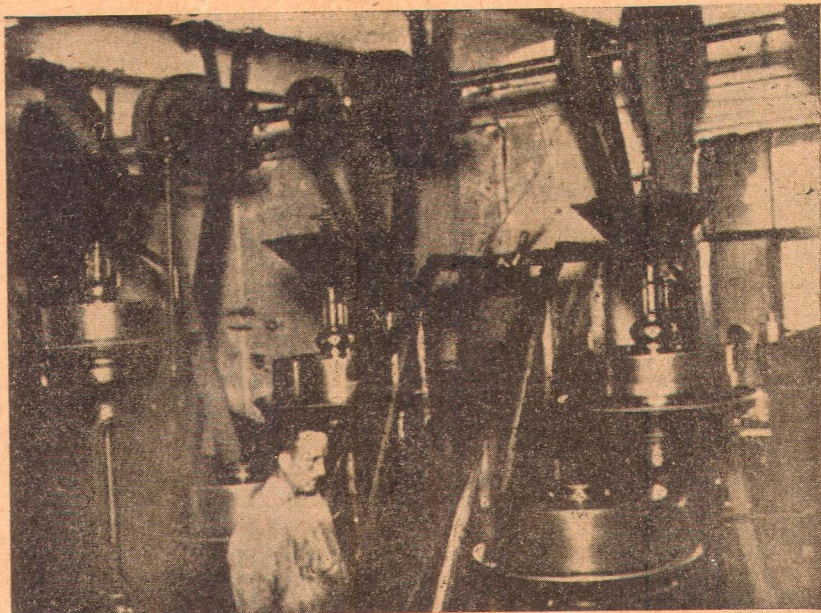
ДЕРЖАВНИЙ КОНДИТЕРСЬКИЙ ТРЕСТ

Дві кондитерські фабрики ДКТ об'єднують 144 ч. робітників. На цих двох фабриках виробляють все те, що продається по крамницях ДКТ. Цукерки, шоколад, печиво, торти. Всі смачні речі, за якими часто-густо стоять черги.

Оці черги примушують збільшити кількість продукції. За останні три квартали випустили 1200 тон на суму 15 з половиною мільйонів карбованців.

Так, коли ідеш фабрикою і бачиш цілі тони шоколаду, цукерок—диву даєшся. Невже ж таку масу можна з'їсти?

Шоколад і какао-порошок роблять з імпортованої сировини какао-бобів. Боби жаряться у барабанах, де відчищаються від шолухи і дрібняться. Далі змішуються у меланжорах з цукром, протираються на вальцях. Далі маса мішається з какао-

маслом, ніби то тісто іде на формувочні машини, звідки потрапляє на холодильню.

Трохи інакше робляться цукерки. Фруктова маса вариться з цукром у рідкому виді, розміщується на різних столах і коли маса становиться холодною—її нарізають на шматки по формах, де її глазурять у шоколадній масі.

На макаронній фабриці 60 робітників за 3 квартали виробили 750 тон макарон; на крахмальному заводі в с. Лукашовка 70 робітників виробили 250 тон крахмалу.

Цей чималенький велетень-фабрика щодня викидає зі своїх цехів смачну продукцію, що йде по всіх закутках країни.

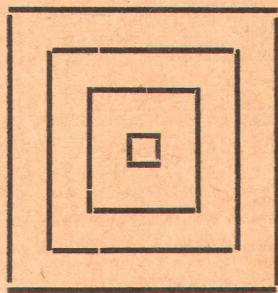
Зараз робітники провадять поміж себе соцзмагання, завдяки чому зменшено кількість браку, простоїв нема, збільшена кількість продукції, знижено собівартість.

Заробляючи до 100 карбованців на місяць пересічно, робітники ДКТ ведуть боротьбу за підвищення якості продукції, що вживається по всіх усядах, навіть по далеких закутках, не зв'язаних з великими містами.

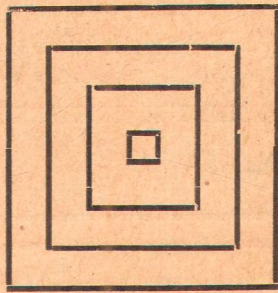
Слава ДКТ як доброго продуцента росте й поширюється.

Д Е Р Ж - К О Н Д - Т Р Е С Т

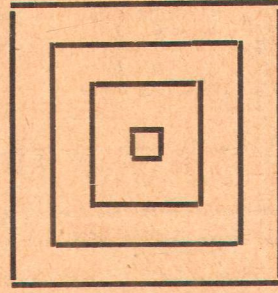
А
Й
О
Ш

О
Н
Ф
Е
К
Т
У

Р
У
Д
Я
Щ
И
М

Держкондтрест—Харків випускає в 1928—29 р. 6.000 тон карамелі та монпасьє
—— Наприкінці п'ятиріччя (1932—33 р.) випускатиме 22.000 тон. ——

**В КОЖНІЙ ШКОЛІ, КНИГОЗБІРНІ, ХАТІ-ЧИТАЛЬНІ, В КОЖНОМУ КЛЮБІ,
ГРОМАДСЬКІЙ УСТАНОВІ, СКРІЗЬ, ДЕ ЗБИРАЮТЬСЯ ЛЮДИ, ПОВИННІ БУТИ**

ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

„Альбом портретів українських письменників“, 20 великих портретів письменників-класиків розміром 23 × 35 см., робота художника Ю. Садиленка. До альбому додано біографічні нариси про письменників, написані проф. М. Зеровим. Ціна альбому 2 крб.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПОРТРЕТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА: Великі у фарбах, ціна 20 коп. шт., маленькі у фарбах, ціна 3 коп. шт.
Портрети великі надсилаються не менше, як 5 штук. Маленькі не менше, як 50 штук.

Д-р СЛАВІН „ЗДОРОВЕ ЖИТТЯ“ 3-є видання, лікарський poradник, в книжці багато малюнків, описано всі хвороби й їх лікування водою, сонцем і аптечними ліками, в книжці вміщено розділ про полове життя, аборти та як запобігти вагітності. Ціна 2 крб.

Д. КУЧМА „НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЕВІ“ Методичні зауваження до переведення педагогічного процесу та взірцеві робочі плани для шкіл соцівху 1-го концентру. Видання 3-є перероблено й доповнено, 378 стор. Ціна 3 крб.

Григор САБАЛДИР Великий Практичний СЛОВНИК в палітурці. Переопініено з 3 крб. на 2 крб. 25 коп. Російсько-Український

В. КОРОЛІВ „СКОТОЛЕЧЕБНИК“ Ветеринарні поради. Видання 3-є, випр. й допов. з малюнк. Ціна 75 коп.

В. НЕСТЕРВОДСЬКИЙ „ПАСІКА“ Підручник пасічництва. Переопіні. з 2 крб. 50 коп. на 1 крб. 25 коп.

Проф. **ОРЛОВ В.** **„МАТЬ І ДИТЯ“** Настольная книга для женщин, с 92 рисунк., на русск. языке.
и д-р **М. З. ШЛАК** Ціна 2 рубля 85 коп.

Замовлення надсилайте: м. КИЇВ, вул. Воровського, № 19, Книжкспед „ВІСТІ ВУЦВК“. Книжки надсилається негайно, без завдатку, післяплатою.

КНИЖЕКСПЕД.

ПРОДОВЖЕНО ПЕРЕДПЛАТУ

НА

НА БАГАТОІЛЮСТРОВАННИЙ ЩОМІСЯЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЛІВОЇ ФОРМАЦІЇ МИСТЕЦТВ

НА

1929

РІК

НОВА ГЕНЕРАЦІЯ

1929

РІК

За редакцією Михайля Семенка

В КОЖНОМУ НОМЕРІ ПРОЧИТАЄТЕ:

ліві вірші, оповідання, романи, репортажі, памфлети, фейлетони, статті з теорії і практики лівих течій мистецтва: літератури, кіно, м. ярства, архітектури, театру, побуту й ін. референції й огляди лівого мистецтва, закордону й СРСР і т. ін.

В КОЖНОМУ НОМЕРІ ПОБАЧИТЕ:

репродукції й фото з лівого малярства, архітектури й ін.

РІЧНІ ПЕ-
РЕДПЛАТ-
НИКИ

ОДЕРЖУЮТЬ
БЕЗПЛАТНО
ДОДАТОК

ВЕЛИКИЙ „КОБЗАР“ М. СЕМЕНКА

ЦІНА ЖУРНАЛУ: на 12 міс.—7 крб., на 6 міс.—3 крб. 75 коп., на 3 міс.—2 крб., на 1 міс.—70 коп.

Окреме число в роздрібному продажі—75 коп.

ПЕРЕДПЛАТУ ПРИЙМАЮТЬ: Сектор періодвидав ДВУ (Харків, Сергіївська пл., Московські ряди, 1) та уповноважені періодсектору скрізь по Україні.